

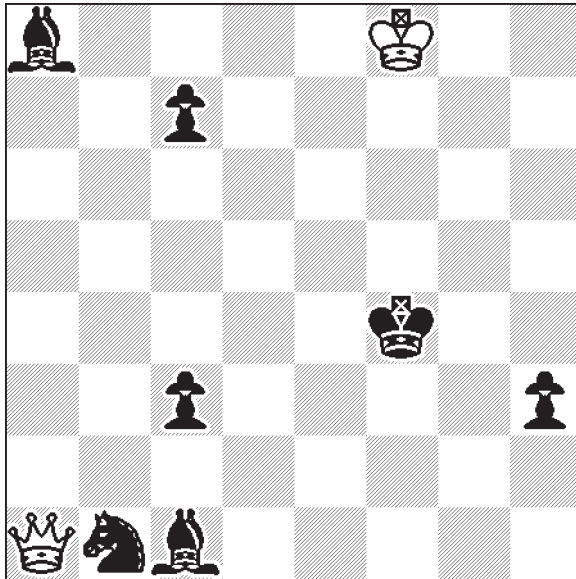

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

N:o 6 / 2004 7.12.2004 58. vuosikerta

Proceedings of the Finnish Chess Problem Society

Teppo Mänttä
Suomen Tehtäväniekat 1995

a#2

kirke 4.1.1.1.

2+7

Sisällysluettelo

Delegointia	167
ST 2002-2003 a#3 -tuomio	168
Verkossa kala 2	173
7. WCCT - lopputehtävät	174
8. WCCT-laadintakilpailu	177
Eero Bonsdorff in memoriam	178
Errata ST 4-5/2004	178
Rekonstruktio palsta	179
Paha pähkinä 18	181
Kansainvälinen ratkaisukilpailu	181
Teppo Mäntän 50-vuotismuistelo	182
ST:n vuosikokous 2005	185
Pikaratkaisemisen SM-kilpailu 2005	185
Jotain itsestäni	186
Kilpailukatsaus	186
FIDE-albumin 2001-3 tehtävien keruu	187
FIDE-albumin 1995-97 virheitä	187
Menestyneitä suomalaislopputehtäviä	188
Tehtävällat	194
Ensipainokset	195
Ratkaisupisteet	204

Vielä Nabokovista	204
Syyspäivät Pirkanmaalla	205
Valikoituja apumatteja	206
Lehtilaukset vuodelle 2005	207
Omistustehtävä	207
Summary	208

Muistilista

- ☞ ST 1/2005 aineisto viimeistään ma 10.1.2005 päätoimittajalle.
- ☞ Tämän numeron ensipainosten ratkaisut noin 7 viikon kuluessa päiväyksestä, ellei ensipainospalstalla toisin ilmoiteta.
- ☞ Kansainvälinen ratkaisukilpailu 23.1.2005, s. 181
- ☞ Vuosikokous 26.2.2005 ja pikaratkaisemisen SM-kilpailu 26.-27.2.2005, s. 185

Kansitehtävän ratkaisu on sivulla 183 / *The solution to the cover problem is on p. 183*

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

Julkaisija / Publisher:

Suomen tehtäväniekat ry.
<http://www.sci.fi/~stniekat/st/index.htm>
e-mail: stniekat@sci.fi

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Eetinkuja 3 N 56, 02360 Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383,
e-mail: jomapa@kolumbus.fi

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta. Puh./Tel. 03-3483447

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho: Jan Hannelius, Lukonrinne 32, 36200 Kangasala
Satakunnan osasto: Veikko Valo, PL 153, 28101 Pori

Turun osasto: Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku

Vaasan osasto: Seppo Praski, Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtävähakki: Jarkko Kankainen, e-mail: jarkko.kankainen@phnet.fi

Päätoimittaja ja toimituksen osoite / Editor in chief:

Jorma Paavilainen, Eetinkuja 3 N 56, 02360 Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383,
e-mail: jomapa@kolumbus.fi

Muu toimituskunta / Editorial staff: Mikael Grönroos, Hannu Harkola, Joose Norri, Henry Tanner, Jukka Tuovinen, Marko Ylijoki

Taitto / Layout: Harkola, Paavilainen, Ylijoki

Painopaikka / Printed in: Pikapaino Paatelainen, Helsinki 2004

Pankkitilit / Bank accounts:

Nordea Ylöjärvi 144330-41886
Sampo 800020-4659651

Jäsenmaksu 2004: 20 e

Vuositilaus ei-jäsenille 2004: 23 e

Subscription fee abroad 2004: 23 e

Irtonumerohinta / Single issues: 5 e

Osoitteenmuutokset sihteerille! /
Changes of address to the secretary!

Delegointia

ST:llä on sama ongelma kuin monessa muussa pienessä yhdistyksessä: hommat kasaantuvat muutamille harvoille aktiivisille. Seurauksena voi olla kiireestä johtuen ajan riittämättömyys kaikkeen tai jopa kylästyminen ja asioiden laiminlyönti.

Näiden ongelmien välttämiseksi jo etukäteen yritämme vähentää puheenjohtaja Jorma Paavilaisen työtaakkaa jakamalla lehden toimitusvastuuta aikaisempaa enemmän eri henkilöille. Tästä numerosta alkaen Marko Ylijoki ja Hannu Harkola tekevät suuren osan lehden sivuista. Jorma toimii kuitenkin edelleen päätoimittajana ja pitää langat käsissä. Hän vastaa siitä, mitä lehti sisältää. Ensipainosostojen toimittajat jatkavat omaa työtään, mutta osastojen taitto siirtyy Markolle. Muiden avustajien, tärkeimpänä Henry Tanner, panos on edelleen tärkeä lehden sisällön elävöittäjänä.

Myös muiden toivotaan entistä enemmän osallistuvan yhteisen lehtemme tekemiseen. Erilaisia kirjoituksia julkaistaan (ja on julkaistu) mielellään.

Lehden ulkoasu on pysynyt ennallaan pitkään. Pyrimme jatkossa saamaan myös kuvia mukaan, kun nykyinen digitaalitekniikka on tehnyt sen entistä helpommaksi. Alkuvaiheessa ei laatu ehkä ole hyvä, mutta yritetään oppia.

Lehden toimittamisen lisäksi tarvitaan myös muuta työpanosta maamme tehtävashakin hyväksi. Mainittakoon esimerkkinä taloudenhoito, sihteerin tehtävät, jäsenrekisterin hoito, lehden postitus, kirjaston hoito, kilpailujen luottamusmiestehtävät, Suomen Shakin ja Helsingin Sanomien tehtäväpalstat, internetsivujen ylläpito, ulkomaisten kirjojen ja lehtien välitys, ratkaisukilpailujen järjestäminen, syys- ja kevätpäivien järjestelyt ym. Tässä tuli luetelluksi lähes koko vuotuisen toimintakertomuk-

sen sisältö, mutta näistäkin tehtävistä useimmat jäävät muutaman, lähinnä johtokunnan jäsenen vastuulle. Eikä korvauksia tarvitse mainita veroilmoituksessa.

Kun näihin lisätään vielä perheen asetamat velvoitteet sekä ansiotyön vaatima aika ja henkinenkin paine, pitää ihmetellä, mistä näille uurastajille löytyy aikaa tehtävähakin harrastamiseen eli laadintaan ja ratkaisemiseen. Kun itse jäin työeläkkeelle lokakuun alussa, innostuin heti laatimaan kesäkilpailun tehtäviä. Ja tämä muutos on myös osasy siihen, että olen luvannut auttaa lehden tekemisessä.

Lopuksi haluan kiittää saamistani merkkipäiväonnittelusta ja omistustehtävistä. Apumattiosastossa on kiitosensipainos.

Hannu Harkola

Lehden toimittajat ja ST:n johtokunta toivottavat lukijoille hyvää joulua sekä tuotteliasta ja menestyksestä uutta vuotta!

Suomen Tehtäväniekat 2002-2003: a#3 tuomio / h#3 Award

Vuosina 2002-2003 lehdessä julkaistiin 72 2½ -tai kolmesiirroista apumattia, 52 ensipainospalstalla (yksi niistä versiona), yksi nelinurkkaprojektin yhteydessä, 18 Pieni on kaunista -palstalla ja vielä yksi toisaalla lehdessä (ST 1/2003, s. 6).

Olen kiitollinen, että minua pyydettiin tuomitsemaan tämä kilpailu, sillä tehtävien taso - erityisesti ensipainosastolla - oli hyvä. Pieni on kaunista -osastossa julkaistut ensipainokset olivat enimmäkseen vain kahden tai joskus jopa useammankin mallimatin kombinaatioita. Sellaiset tehtävät eivät ole minun makuuni (joissakin tapauksissa sanoisin jopa, että ne ovat enemmän pieniä kuin kauniita...).

Joitakin huomioita sijoittamattomiin tehtäviin: 2234: on julkaistu myös *Orbit*ssa tammikuussa 2002 numerolla 669; 2300: Ehkä laatija on käyttänyt Christer Jonssonin tehtävää (erikoiskunniamaininta, *idee&form* 1998-1999 Kd1 Td3 Lf5 Re5 sf2 sh4 - Kd5 Dc3 Td4 Rf6 sc4 se4 se6 sf4 sg2 a#2½ 3 ratkaisua) toteuttaakseen kolmannen aktiivisen uhrauksen. Mutta osa siirroista toistuu, kaksosten muodostus ei ole hyvä ja kokonaisuus on enemmän rakenteellinen kuin taiteellinen saavutus; 2301: Kolme tehtävän esittämää toistomattia on tehty viisinnappulaisenakin (ilman symmetristä alkuasemaa esim. PDB 530293), ja neljäs ratkaisu on häiritsevä; 2418: Pidän parempana laatijoista toisen aiempaa toteutusta (PDB 548918) Visserman-teemasta, missä valkealle avautuu diagonaali ja musta kuningas siirtyy kolmannessa siirroissa, vaikka siinä ei olekaan valkean suoraa patteria; 2601: Parempi versio tehtävästä julkaistiin numerolla 2657 ST 1/2004:ssä. 2602: Vertailukohde on Boris Shorohov, 10167 *Springaren* 2002. Vaikka 2602 onkin temaattisempi, on se mielestäni liian samankaltainen.

Kun valmistelin tuomiotani, huomasin, että yksi nimi esiintyy siinä kerta toisensa jälkeen. Mutta kun tarkastelin tehtäviä lähemmin, tulin koko ajan vakuuttuneemmaksi tuon laatijan kyvyistä löytää uusia kombinaatioita tunnetuista asetelmista sekä hänen konstruktionaalisista taidoistaan. (Tie-

tysti jonkun toisen tuomarin tekemä tuomio olisi erilainen, mutta sitä nyt on tarpeetonta mainita). Onnitteluni kaikille palkituille laati-joille ja erityisesti Christopher Jonesille hänen ällistytävistä tehtävistään.

In Suomen Tehtäväniekat 2002 and 2003 were published 72 helpmates in two and half and three moves, 52 in the originals section (one of them as a later published version), one in the Four Corner Project, 18 in the "Small is Beautiful" section and one in main part of the magazine (ST 1/2003, p. 6).

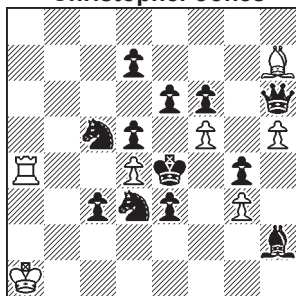
I am grateful for invitation to judge this tourney, because level of the problems, particularly those from the originals section, was good. Originals published in rubric "Small is Beautiful" were usually only combinations of two (or sometimes more) model mates, and such problems are not of my taste (sometimes I would even say that they are more small than beautiful...).

Some remarks on problems outside the award: 2234: Also published as nr. 669 in Orbit 13, January 2002; 2300: Maybe the author used the problem of Ch. Jonsson, sp. H. M. idee & form 1998-1999 (Kd1, Rd3, Bf5, Se5, pf2, h4 - Kd5, Qc3, Rd4, Sf6, pc4, e4, e6, f4, g2, h#2½, 3 solutions), to achieve a third part with active sacrifice. But here some moves are repeated, the twinning is not good and whole is much more of a constructional than artistic achievement; 2301: Three such echo mates are known with five pieces only (in not a symmetric setting e. g. PDB 530293) and the fourth solution is disturbing; 2418: I consider the rendering of the Visserman theme with opened white diagonal line and move of bK in B3 by one of the authors (PDB 548918) as better, although it is without direct white battery; 2601: A better version of this idea was published as 2657 in ST 1/2004. 2602: For comparison there is a problem by B. Shorohov (10167 Springaren 2002 and version in Springaren 2003). Problem 2602 is more thematic, because of not so interesting block in B1 in 10167 combined with unguard of King's square, but the whole is too similar for my taste.

When I prepared my award, I recognized that one name is repeated very often there. But looking at the problems closely, I was more and more affected by ability of this composer to find new combinations in known patterns and by his constructional skills (sure, another judge would make a different award, but it is already superfluous to mention). I congratulate all authors of awarded problems, and especially Christopher Jones for his outstanding problems.

Tuomioni on seuraava / My ranking is as follows:

1. palkinto / 1st Prize Christopher Jones

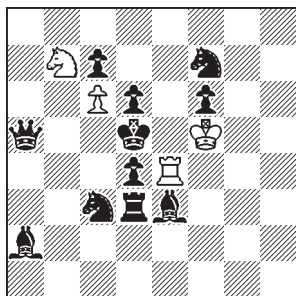

a#3 2.1.1.1.1.1. 7+12

1. palkinto / 1st Prize, 2498. Christopher Jones (GBR), ST 2/2003. Kauniisti analogiset ratkaisut kolmen nappulaparin tehtävävaihdoin (valkean T ja L sekä molemmat patterisotilaat, ja mustan D ja R). Pienenä miinuksena pidän toistuvaa siirtoa gxf4, mutta asetelma on sellainen, että toistoa on vaikea välttää. 1.Rf4 gxf4 2.Dg6 dxc5+ 3.Kxf5 Lxg6# 1.Df4 gxf4 2.Rb4 fxe6+ 3.Kxd4 Txb4#.

Very nice analogy in the solutions is combined with function exchange of three pairs of pieces (White R-B and both battery pawns and Black Q-S). I noticed small flaw in repetition of gxf4, but in this setting it is hard to avoid it.

2. palkinto / 2nd Prize Unto Heinonen

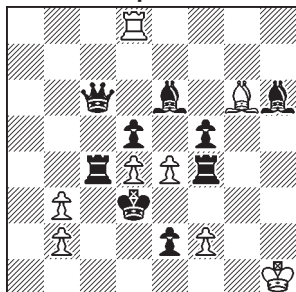

a#3 2.1.1.1.1.1. 4+11

2. palkinto / 2nd Prize 2339. Unto Heinonen (FIN), ST 3/2002. Valkean upseerin uhraukset mahdollistavat mustan kuninkaan siirtymisen, väliaikaiset valkean nappulan kiinnitykset, niiden päästöt sekä samalta ruudulta tulevat matit rikastuttavat sisältöä. 1.Dc5 Rxd6 2.Kxd6+ Te5 3.Rd5 Te6# 1.Lc4 Txd4+ 2.Kxd4+ Rc5 3.d5 Re6#

Sacrifices of white pieces allow moves of the black King, the content is further enriched by temporary pin of the white pieces, their unpin and mates from the same square.

3. palkinto / 3rd Prize Christopher Jones

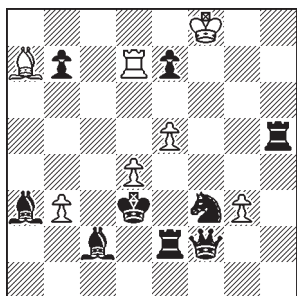

a#2½ b) msd5→f7 8+9

3. palkinto / 3rd Prize 2337. Christopher Jones (GBR), ST 3/2002. Täydellinen analogia - vastavuoroinen tehtävävaihto kahden valkean nappulaparin välillä sekä itsekiinnittymiset ja mustan linjanavaukset. Ainoastaan jokseenkin epätemaattinen kaksonen mielestäni vähentää strategian arvoa. a) 1.-exf5 2.Tfxd4 Txd5 3.Ld2 fxe6# b) 1.-d5 2.Tcxe4 Lxf5 3.Dc2 dxe6#.

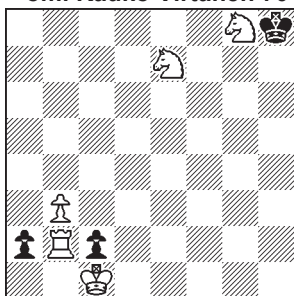
Perfect analogy - reciprocal exchange of function between two pairs of white pieces is combined with selfpin and line opening for black. The value of the rich strategy is, in my opinion, diminished only by the not so thematic twin.

**1. kunniamaininta / 1st
Honourable Mention
Christopher Jones**

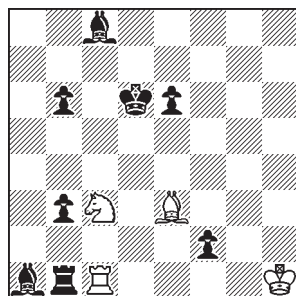
a#3 b) mKd3→e3 7+9

**2. kunniamaininta / 2nd
Honourable Mention
Carl-Erik Spåre
om. Kauko Virtanen 70**

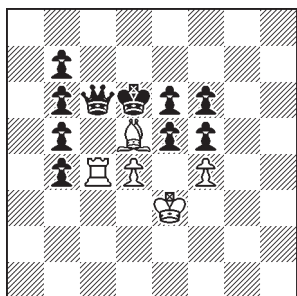
a#3 b) vLe7 5+3

**3. kunniamaininta / 3rd
Honourable Mention
Unto Heinonen**

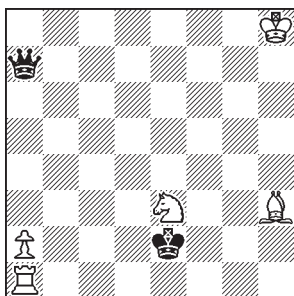
a#3 2.1.1.1.1.1. 4+8

**4. kunniamaininta / 4th
Honourable Mention
Christopher Jones**

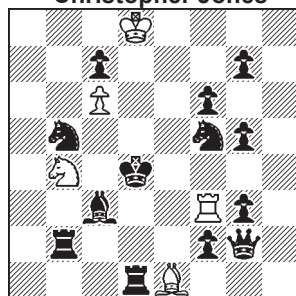
a#3 2.1.1.1.1.1. 5+10

**5. kunniamaininta / 5th
Honourable Mention
Marko Ylijoki**

a#2½ 0.2.1.1.1.1. 5+2

**Erikoiskunniamaininta /
Sp. Honourable Mention
Jevgeni Fomitshev &
Anatoli Skripnik &
Christopher Jones**

a#3 3.1.1.1.1.1. 5+13

**1. kunniamaininta / 1st Honourable
Mention 2566. Christopher Jones, ST 4-5/
2003.** Ratkaisujen kuluessa musta uhrautuu avataksaan linjat valkean upseereille valmiiksi. On sääli, että 2.- exd6:n täytyy myös päästää valkea torni kiinnityksestä, mutta se näyttää välttämättömältä keinolta 2.Dxe5 Txe5:ttä vastaan tässä ratkaisussa. a) 1.Dxd4 Txe7 2.Dd6 exd6 3.Td2 Te3# b) 1.Txe5 Lb8 2.Tc5 dxc5 3.Le4 Lf4#.

Opening of mating lines prepared for the white pieces in the course of the solution by black sacrifices. It is a pity, that 2.- exd6 has to also unpin the white Rook, but it seems unavoidable against 2.Qxe5 Rxe5 in this solution.

**2. kunniamaininta / 2nd Honourable
Mention 2230. Carl-Erik Spåre , ST 1/
2002.** Nätit tempokorotukset ja sotilaiden L/R-korotusvuorottelut. Toistuva siirto 1.-Tb1 on pieni kauneuvirhe. a) 1.a1L Tb1(T~?) 2.Lg7 Rf6 3.cxb1R! Rg6# b) 1.a1R! Tb1 2.cxb1L Rh6(R~?) 3.Lh7 Lf6#.

Nice tempo promotions with exchange of pawns promoting to Bishop and Knight. Slight flaw is repeating of the move 1.-Rb1.

**3. kunniamaininta / 3rd Honourable
Mention 2465 Unto Heinonen, ST 1/2003.** Aktiivinen ja passiivinen valkean ratsun uhraus erilaisin valkean tornin päästöin sekä mallimatit. Piristävä yhdistelmä yhtenevyyt-

tä ja eroavuutta. 1.Lxc3 Lh6 2.Le1 Tc5 3.Ld7 Lf8# 1.Tb2 Rd5 2.exd5 Tc7 3.Le6 Lf4#.

Active and passive sacrifice of wS with different unpins of wR and echo mates. Refreshing combination of unity and diversity.

4. kunniamaininta / 4th Honourable Mention 2235. Christopher Jones, ST 1/2002. Uraus, jossa mustaa daamia myöhemmin käytetään maslar-katkoihin, on tunnettu idea. Mutta toivoakseni sekä zilahi, mK:n pakoruudun tukinoin, sekä kahden valkean sotilaan lyönnit toisessa siirrossa samaan ruutuun ovat uudenlaisia lisäyksiä. Koska puolet sisällöstä on niin tuttua, arvostin enemmän tämän laatijan tuoreempia kombinaatioita, ja ne sijoituivat paremmin tässä tuomiossa. 1.exd5 Tc1 2.Dc2 dxe5+ 3.Kc5 Txc2# 1.bxc4 Lh1 2.Dg2 fxe5+ 3.Kd5 Lxg2#.

Bristol using black Queen for subsequent Maslar interference is well known, but I hope the added Zilahi for block of the King's squares and capture of two white pawns on one square in W2 are new. Because half of the content is so well known, I appreciated more the refreshing combinations by the same composer to be found higher in the award.

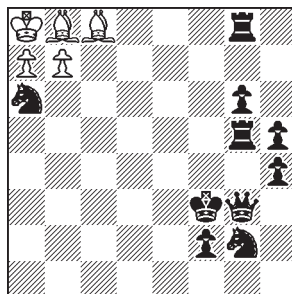
5. kunniamaininta / 5th Honourable Mention 2525. Marko Ylijoki, ST 3/2003. Kaksi paluuta ja kahden temaattisen valkean upseerin siirrot sekä 1. riville että ruutuun g4 vastavuoroisesti miniatyyrinä. Miellyttävä löytö. 1.-Rd1 2.Df2 Lg4+ 3.Kf1 Re3# 1.-Lf1+ 2.Kf2 Rg4+ 3.Kg1 Lh3#.

Double switchback in a miniature with moves of two thematic white pieces on the first rank and g4 respectively. A pleasant find.

Erikoiskunniamaininta / Special Honourable Mention 2304v. J. Fomitshev & A. Skripnik & C. Jones, ST 6/2002. Versio kolmin erilaisin päästöin on paljon parempi kuin alkuperäinen tehtävä. Mutta myös tässä on parantamisen varaa, esimerkiksi valkean tornin pitäisi siirtyä kiinnityksestä jo toisessa siirrossa. 1.Kc4+ Rd5 2.Rbd4 Rxc7 3.Tb4 Txc3# 1.Ke4+ Ld2 2.Rfd4 Lxg5 3.f5 Te3# 1.Kc5+ Td3 2.Dxc6 Td6 3.Ld4 Txc6#.

This version with three different unpins is much better than the originally published problem. But even here are some possibilities for improvement: e. g. wR should move from the pin already on the second move.

1. maininta / 1st Commendation Christer Jonsson

a#3 2.1.1.1.1. 5+10

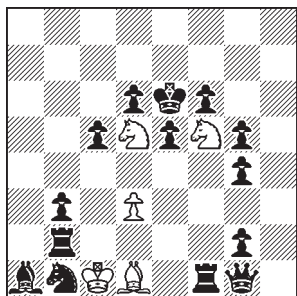
1. maininta / 1st Commendation 2236. Christer Jonsson, ST 1/2002. Pienkorotukset, patterinmuodostus ja kaksoisshakit eivät ole mitään uutta, mutta yleensä tähän on käytetty vain yhtä temaattista valkean linjaa. Tähän on lisätty myös muodolliset feeniks-tyyppiset korotukset. 1.Rxb8 axb8R 2.Rf4 Rd7 3.Kg4 Re5# 1.Txc8 bxc8T 2.Dg4 Tc7 3.Kg3 Tc3#.

Two minor promotions with creation of white battery and double check is no novelty, but usually only one thematic white line is used and formal Phoenix-like promotions are added.

2. maininta / 2nd Commendation 2383. Boris Shorohov, ST 4-5/2002. Valkean täytyy uhrata ratsu hävitäkseen tempoosiiron, mutta symmetrisen asema ei vakuuta (mustan siirtojen toistuminen on rakenteen ominainen osa). 1.Dd4(a) Rf4+! 2.Txf4(b) Lxg4 3.Kd5 Re7# 1.Tf4(b) Rd4+! 2.Dxd4(a) Lxb3 3.Kf5 Re7#.

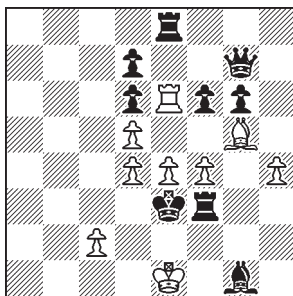
White has to lose a tempo by sacrifice of his Knight, but I am not convinced by the symmetry of the position (repetition of black moves is inherent part of the pattern).

**2. maininta / 2nd
Commendation
Boris Shorohov**

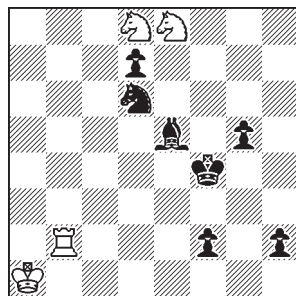
a#3 2.1.1.1.1.1. 5+14

**3. maininta / 3rd
Commendation
Christopher Jones**

a#3 b) vTe6→e5 9+9

**4.-5. maininta / 4th-5th
Commendation
Zoltán Labai &
Alexander Fica**

a#3 3.1.1.1.1.1. . 4+7
b) -mRd6

3. maininta / 3rd Commendation 2600.
Christopher Jones, ST 6/2003. Odottamattomat valkean upseerin lyönnit linjanavauksin sekä valkeille että mustille nappuloille, mutta analogia noiden avastusten ajoittamiseksi ei ole täydellinen. a) 1.fxg5 Txg6 2.gxf4 Tg2 3.Dxd4 Te2# b) 1.fxe5 Ld8 2.exd4 La5 3.Txe4 Ld2#.

Unexpected captures of white officers are combined with line opening for white and black pieces, but analogy in timing of those openings is not full.

4.-5. maininta / 4th-5th Commendation 2380. Zoltán Labai & Alexander Fica, ST 4-5/2002. Kolme toistomattiparia valkean tornin päästöin taloudellisessa asemassa, mutta epäkohtana ovat toistuvat siirrot. a) 1.Ke4 Rc6 2.Lf4 Tb3 3.Rf5 Rf6# 1.Lf6 Rc7 2.Ke5 Tb4 3.Rf5 Rf7# 1.Kf5 Rc6 2.Lg3 Txf2+ 3.Ke6 Rc7# b) 1.d5 Rd6 2.d4 Tb3 3.g4 Re6# 1.Lf6 Rg7 2.Ke5 Tb4 3.d5 Rf7# 1.Lc7 Rg7 2.Ke5 Tb5+ 3.Kd6 Rf5#.

Three pairs of echo mates with unpin of wR in an economical position, but the repeated moves are a flaw.

4.-5. maininta / 4th-5th Commendation 2563. Carl-Erik Spåre, ST 4-5/2003. Kolme toistomattia ja kolme eri ruuduilla tapahtuvaa D-korotusta. Myös tämä on oikein hieno löytö. 1.-Te2 2.Ta8 bxa8D 3.Dc3 De4# 1.-b8D 2.Dc4 Td2+ 3.Kc3 Db2# 1.-Tc2 2.Tc8 bxc8D 3.De3 Dc4#.

Three echo mates with Queen promotions on three different squares. Again, a very nice find.

172 Suomen Tehtäväniekat 6/2004

6. maininta / 6th Commendation 2416.
Christopher Jones, ST 6/2002. Erinomaisen analogiset linjanavaukset ja uraukset, mutta ei strategisesti ole niin rikas kuin muut tämän laatijan tehtävät. Toisaalta taas valkean peliin tuovat lisää johdonmukaisuutta houkutukset 1.-Txg5? ja 1.-Lxd6?. 1.d3 Lb2(Lxd6) 2.Dc3 La3 3.Kd4 Lc5# 1.Le2 Tf1(Txg5?) 2.Tf2 Tg1 3.Kf3 Tg3#

Good analogy in line opening and Bristols, but not so strategically rich as other problems by this author. On the other hand, the white play has more logic in the tries 1.-Rxg5? and 1.-Bxd6?

7. maininta / 7th Commendation 2305.
Christer Jonsson & Rolf Wiehagen, ST 2/2002. Zajic-teemaa ilman mitään lisäelementtejä, eivätkä laatijoiden antamat houkutuksetkaan ole kovin yhteneväisiä. Ehkä uutta on, että uhrautuva musta nappula on jo valmiiksi mustan kuninkaan tulevalle matitruudulla. 1.Tc5(Tb4/Tb3?) Txc5+ 2.Kxc5 d4 3.Kb5 Ld3# 1.Le4(Le2/Ld1?) Lxe4+ 2.Kxe4 Te1+ 3.Kf3 Te3#

Zajic theme but without any added elements and the given tries are not very unified. Maybe new is the sacrificed black piece on the future mating square of black King.

Praha, 27.10.2004
Michal Dragoun

7. WCCT - LOPPUTEHTÄVÄT

Kirjoituksessani haluan esitellä äskettäin päättyneen kilpailun lopputehtäväryhmän (D) kärkipäähän sijoittuneita tehtäviä ja muutamia mielipiteitäni niistä. Tähän ryhmään osallistui kaikkiaan 86 tehtävää, joista tuomiossa mainittiin 28 kpl. Näiden "armoitettujen" vaatimuksena oli kolmea lukuunottamatta voitto. Ilmeisesti se olikin helpompi toteuttaa ja ne saivatkin sijoituksista leijonen osan - vasta 17. sijalle pääsi paras tasapelitehtävä.

Teemavaatimushan kuului: Laadi tehtävä, jossa sama asema toistuu valkean ollessa siirtovuorossa, mutta ilman jotain (jotain) valkean nappulaa (nappuloita). Teema ei ollut kovinkaan helppo ja mielestäni oikein hyviä esityksiä ei ollut monta. Mutta näinkin varmaan jyvät erottuvat selvemmin akanoista. Helpointa oli valkean nappulan syöttäminen mustan kuninkaalle ja pidin parempana sitä, jos kullakin aseman toistumiskerralla tuli lyödyksi vain yksi nappula. Jäljempänä esiteltävissä 13 parhaassa tehtävässä vain kahdessa on enemmän kuin kaksi teemaosaa. Lopputehtävät ovat näkemykseni mukaan aina olleet siinä mielessä poikkeuksellisia, että niiden kohdalla jostain syystä teeman merkitys ei ole niin ratkaiseva kuin ehkä muissa tehtäväryhmissä. Toisaalta tämä on kyllä ymmärrettävääkin - esimerkiksi tehtävä D21 esitti kylläkin teeman moninkertaisesti, mutta oli aivan liian mekaani-

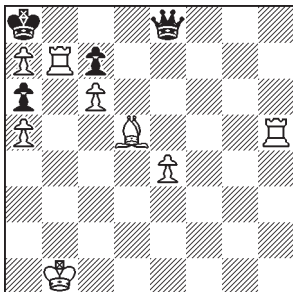
nen tullakseen huomioiduksi tuomariston taholta ja se oli aivan oikea johtopäätös.

Kaikki suomalaistehtävät esittivät teemaosan moninkertaisesti, mutta silti en ollut vakuuttunut sijoittumismahdollisuuksista muiden kuin Harri Hurmeen oman tehtävän kohdalla.

Tässä kyseisessä kilpailussa oli ainakin se hyvä asia, että virheellisiä tehtäviä ei päässyt tuomioon ja tuomiokin ilmestyi aikataulun mukaisesti, mistä suuri kiitos järjestelytoimikunnalle = Makedonian tehtäväniekoille. Arvostelulajin paremmuus on lähes aina makuasia ja lopputuloksista voidaan olla vähintään kahta mieltä. Joka tapauksessa tuomioon on tyytyminen, vaikka oman mielipiteensä voi aina sentään tuoda esille. Nyt tuomitsemisessa otettiin käyttöön uusi systeemi: entisen yhden tuomarin sijaan tuomareita oli viisi. Tuomarointi oli säilytetty seuraaville maille: Belgia, Georgia, Israel, Romania ja Venäjä (varalla Valko-Venäjä), jotka sitten saivat määrätä oman tuomarinsa (tuomariston). Tämä päätös on askel parempaan suuntaan.

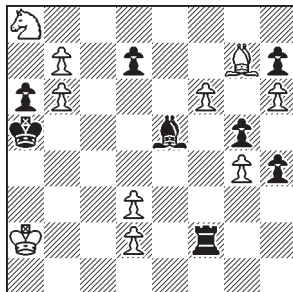
Ja sitten ne 13 tehtävää. En halua näännyttää lukijakuntaa täydellisillä ratkaisuilla, vaan rajoitun ainoastaan ratkaisun päämuunnelmaan tai -muunnelmiin, joissa teemaosa esiintyy. Vahvalla kirjoitettu siirto on merkinä aseman toistumisesta.

1) Pál Bennó, Unkari

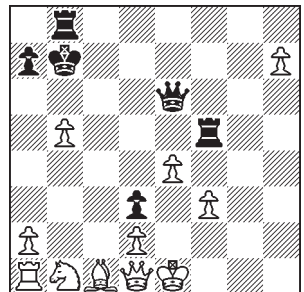
+ 24 p. 8+4

2) Oleg Pervakov, Venäjä

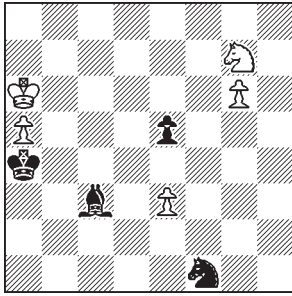
+ 23 p. 10+8

3) Gady Costeff, Israel

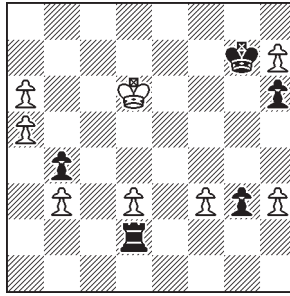
+ 22 p. 11+6

4) Mirko Miljanic
Serbia & Montenegro

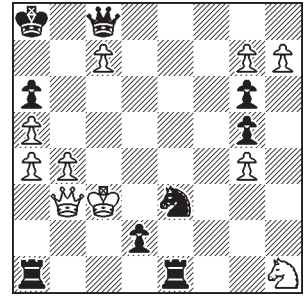
+ 21 p. 5+4

5) N. Kralin &
A. Vysokosov, Venäjä

+ 20 p. 8+5

6) Gady Costeff
Israel

+ 19 p. 10+9

1) Pál Benno (24 pist.) 1.Tb8+ Kxa7 2.Tb7+Ka8 3.Txc7Dhx5 4.Tc8+Ka7 5.Ta8+ Kxa8 6.c7+ Ka7 7.c8D Dxd5 8.Dc7+ Ka8 9.Da7+ Kxa7 10.exd5 voittaen. 3-kertainen teemaesitys melko vähäisellä materiaalilla. Arvostin tätä tehtävää sen nähtyäni ja arvelin sillä olevan hyvät mahdollisuudet sijoittua, kuten sitten kävikin.

2) Oleg Pervakov (23 p.) 1.Rc7 Txd2+ 2.Ka3! Txd3+ (raivaa ruudun vK:lle) 3.Ka2 Td2+ 4.Kb3! Tb2+ 5.Kc4 Txb6 6.f7 Ld6 7.Re8 La3 8.Rd6 Lxd6 9.Le5 La3 10.Lc7 voittaen. Kaksinkertainen teemaesitys ja muita hienouksia tasokkaan tehtävän mukaisesti.

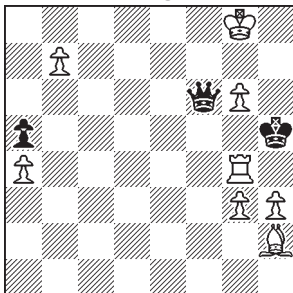
3) Gady Costeff (22 p.) 1.Da4 Txf3 2.Da6+ Dxa6 3.bxa6+ Ka8 4.La3! Txb1+ 5.Lc1 Tb8 6.Lb2 Tbf8 7.0-0-0 voittaen. Teemaosia 1. Omintakeinen alkuasema: 8 nappulaa peilin alkuasemissa.

4) Mirko Miljanic (21 p.) 1.Re6 e4 2.Kb6! Lxa5+ 3.Ka6 Lc3 4.Rd4 Lxd4 5.exd4 e3 6.g7 e2 7.g8D e1D 8.Da2+ Kb4 9.Da5+ ja 10.Dxe1 voittaen. Valkea poistattaa haitallisen a5-sotilaan.

5) Nikolai Kralin & Andrei Vysokosov (20 p.) 1.h8D+ Kxh8 2.a7 Txd3+ 3.Ke7 Te3+ 4.Kf7 Txf3+ 5.Ke7 Te3+ 6.Kd7 Td3+ 7.Kc7 Tc3+ 8.Kb7 g2 9.a8D+ Kh7! 10.Da7! Tc1 11.Ka8+! Kg6 12.Da6+ Kg5 13.h4+! Kg4 14.De2+ Kh3 15.De3+ voittaen. Pitkä, sisältörikas ratkaisu, jossa myös teemaosalla merkitystä. Kuitenkin vain yksi teemaosa kuten edellisessäkin.

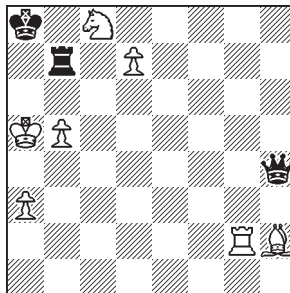
6) Gady Costeff (19 p.) 1.g8D Ka7! 2.Dxc8 Tac1+ 3.Kxd2 Rc4+ 4.Kd3 Re5+ 5.Kd4 Rc6+ 6.Kd5 Re7+ 7.Kd6 Rxc8+ 8.Kd5 Re7+ 9.Kd4 Rc6+ 10.Kd3 Re5+ 11.Kd2 Rc4+ 12.Dxc4 Tcd1+ 13.Kc- Tc1+ 14.Kb- Tb1+ 15.Ka3 Ta1+ 16.Da2 Txa2+ 17.Kxa2 Txb1 18.c8T!

7) David Gurgendzde
Georgia

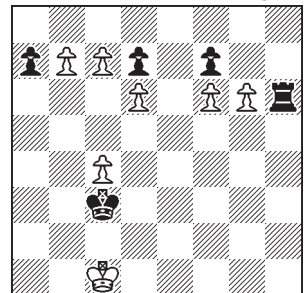
+ 18 p. 8+3

8) Pál Bennó
Unkari

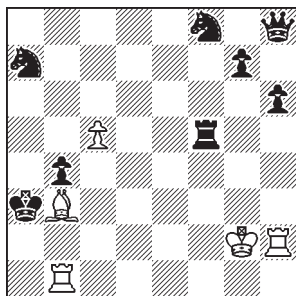
+ 17 p. 7+3

9) D. Gurgendzde &
V. Kalandadze, Georgia

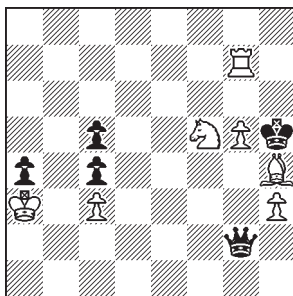
+ 16 p. 7+7

10) Alexander Zidek
Itävalta

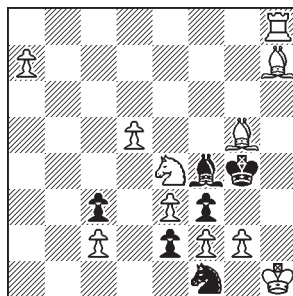
+ 15 p. 5+8

11) Jan Timman
Hollanti

+ 13,5 p 7+5

12) Harri Hurme
Suomi

+ 13,5 p 11+6

musta alkaa

voittaen. Yksi teemaosa, joka tosin varsin yllättävä - lyötäväksi vD!, mutta muutoin perin raaka shakkaussarja, jota ei lopun T-korotus juurikaan lievennä.

7) David Gurgenzidze (18 p.) 1.Th4+ Kxg6 2.Tg4+ **Kh5** 3.b8D De6+ 4.Kf8 Dd6+ 5.Kf7! Dxb8 6.Th4+ Kg5 7.Th5+ **Kxh5** 8.g4+ voittaen. Tasapainoinen, kaksinkertainen teemaesitys.

8) Pál Bennó (17 p.) 1.Tg8 Txb5+ 2.Kxb5 Dh5+ 3.Kb4! Dh4+ 4.Kb3! Dh3+ 5.Kb2! Dxb2+ 6.Kb3 Dh3+ 7.Kb4 Dh4+ 8.Kb5! **Dh5+** 9.Kb6 voittaen. Yksi teemaesitys - patin aiheuttaja raivataan pois.

9) David Gurgenzidze & Velimir Kalandadze (16 p.) 1.Kd1 Kd3 2.Ke1 Ke3 3.Kf1 Kf3 4.Kg1 Tg6+ 5.Kf1 Th6 6.Ke1 Ke3 7.Kd1 Kd3 8.Kc1 **Kc3** 9.Kb1 Th1+ 10.Ka2 Th2+ 11.Ka3 Th1 12.Ka4 Ta1+ 13.Kb5 Tb1+ 14.Kc5 Tf1 15.Kd5 Kd3 16.Ke5 ja valkea voittaa, koska mustalla ei ole siirtoa 16.-fxg6 enää tarjolla. Selkeä tapaus.

10) Alexander Zidek (15 p.) 1.Kg1 Tg5+ 2.Kf1 Tf5+ 3.Ke1 Te5+ 4.Kd1 Td5+ 5.Kc1 Txc5+ 6.Kd1 Td5+ 7.Ke1 Te5+ 8.Kf1 Tf5+ 9.Kg1 **Tg5+** 10.Kh1 Th5 11.Txh5 g5 12.Th2 Da1 13.Txa1+ voittaen. Tyypillinen keskieu-rooppalainen monisiirtoiskoneisto.

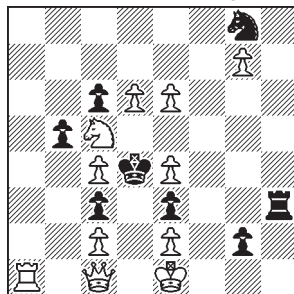
11) Jan Timman (13,5 p.) 1.Rg3+ Kxh4 2.Rf5+ **Kh5** 3.Th7+ Kxg5 4.Tg7+ **Kh5** 5.h4! Dg1 6.Tg5+ Dxg5 7.hxg5 voittaen. Kaksi teemaesitystä, mutta... hm.

12) Harri Hurme (13,5 p.) A 1.- Rxe3 2.Rf6+ Kxg5 3.Re4+ **Kg4** 4.gxf3+ Kxf3 5.Tg8 e1D+ 6.Tg1 De2 7.a8D voittaen. VLg5 rai-vattiin pois, jotta vT pääsisi kuninkaansa avuksi. Musta voi kuitenkin pelata toisin -

pakottaa vK:n astumaan g1:een, jolloin äs-keinen suunnitelma ei toimi. Valkealle tar-joutuu uusi pelitapa - vK:n on päästävä f2:een pysäyttämään mustan sotilaan korotus. Näin se menee: B. 1.- Rg3+ 2.Kh2 Rf1+ 3.Kg1! Rxe3 4.Rf6+ Kxg5 5.Re4+ **Kg4** (sama poisto kuin muunnelmassa A, mutta eri motivaatio) 6.gxf3+ Kxf3 7.Rg5+ Kg4 8.f3+ Kg3 9.Re4+ **Kxf3** 10.Rg5+ **Kg3** 11.Rf3! **Kxf3** 12.Le4+ Kg3 13.Th3+! Kxh3 14.Kf2 (vih-doinkin) Rxc2 15.Kxe2 (15.Lxc2? Le3+!) voittaen tai 7.- Lxg5 8.Le4+ Kxe4 9.f3+ **Kxf3** 10.Th3+ Kg4 11.Kf2 Rxc2 12.Kxe2 Rd4+ 13.Kf2 Kxh3 14.a8D c2 15.Dc8+! Kh4 16.Dh8+ Kg4 17.Dxd4+ Kh5 18.Dh8+ Kg6 19.De8+ ja vD pääsee pian shakkausten avulla lyömään c2:n. Tässä selvästi enem-män teemaosia kuin kilpailun muissa teh-tävissä.

13) Nikolai Kralin & Oleg Pervakov (0 p. !!!) Pisteettömyys johtuu siitä, että tämä oli Venäjän huonoimmin (!) sijoittunut tehtävä.

13) Nikolai Kralin & Oleg
Pervakov, Venäjä

+ 0 p 11+8

1.Rb3+ Kxe4 2.Rc5+ **Kd4** 3.Dd1+ Ke5
4.Dd4+!**Kxd4**5.0-0-0+Kxc56.d7 Th17.d8D
g1D 8.Dd4+ Kb4 9.c5+ Ka5 10.Dxc3+ b4
11.Da1+Kb5 12.c4+bxco.l. 13.Db1+Kxc5
14.Df5+!Kb6 15.Txg1 Txg1+ 16.Kc2 voitta-
en. Alleviivatut siirrot kuuluvat ns. Valladao-
teemaan. Lisäksi tehtävässä on kaksi tee-
maosaa.

Tässä tulivat esiteltyä kärkipään valiot.
En haluaisi nähdä asiaa sinivalikoisil silmin,
mutta mielestäni en ole kovinkaan paljon
väärässä todetessani, että Harri Hurmeen
sijoitus oli aivan liian vaatimaton. Tehtäväs-
sä tapahtuneet syötöt eivät missään nimes-
sä ole verrattavissa edellämainitussa D21
tehtävässä esiintyviin syöttöihin ja syöttöjen
jälkeenkin peli jatkuu lopputehtäville omi-
naisella tavalla varsinkin 7.- Lxg5 muunnel-
massa. Verrattuna vaikkapa vain 9. ja 10.
sijoittuneisiin, jotka olivat sentään varsin
kalpeita esityksiä, olisi oikeus ja kohtuus
ollut, että Harri olisi ainakin nämä tehtävät
ohittanut. Sama koskee myös tasoihin Har-
rin kanssa päätyneen Jan Timmanin tehtä-
vää. Harrin tehtävän lisäksi katson, että
listassa viimeisenä esitetty venäläistehtävä
olisi niin ikään ansainnut paljon korkeam-
man sijoituksen. En olisi yhtään hämmästy-
nyt, vaikka Harri ja venäläiskaksikko olisivat
saavuttaneet sijat 3. ja 4.

Nykyinen käytäntöhän on, että jokaiseen
tehtäväryhmään kukin maa saa lähettää 3
tehtävää. Näistä yksi saa automaattisesti
korvapuustin, koska mahdollisesti kolmas-
kin maan tehtävä päästessään tuomioon ei
kuitenkaan tuota pisteitä yhtään. Tätä asi-
antilaa en oikein tahdo ymmärtää. Mitä mer-
kitystä niillä on tuomiojulkaisussa? Ei ker-
rassaan mitään! Päinvastoin, nyt tehtävä on
tullut julkisuuteen eikä sitä enää voi lähettää
mihinkään muuhun kilpailuun. No, FIDE-
albumikandidaatiksi voi sentään päästä,
mutta se on laihla lohtu.Tietenkin tällainen
sijoittuminen WCCT-kilpailussa kertoo maan
korkeasta tasosta ko. tehtäväryhmässä.
Tuomariston laajennus - kuten tuli jo aikai-
semmin todettua - on hyvä uutinen. Olisin
kyllä valmis vieläkin isompaan laajennuk-
seen. Näkisin oikeana, että jokainen ryhmään
osallistuva maa voisi toimia tuomarina jopa
niin, että se saisi antaa kaksi ensisijaa omil-
le kahdelle parhaimmalle tehtävälleen ja

sitten loput sijoitukset muille tehtäville si-
joille 3.-32.Näin välttyttäisiin jokakertaiselta
tuomarien valitsemiselta ja tuomiot saatai-
siin varmasti ajallaan. Jos joku jättäisi tuo-
mitsematta, se saisi tyytyä muiden päätök-
seen. Se, että saisi äänestää omiakin teh-
täviä kuulostanee perin vainoharhaiselta,
mutta valitettavasti en voi välttyä epäilyksel-
tä, että aikaisemmissa kilpailuissa tuoma-
rit ovat olleet varsin hyvin tietoisia oman
maansa tehtävistä.On väitetty, että kaikissa
maissa ei ole riittävää asiantuntemusta
joillakin tehtävälloilla. Näin varmaan saat-
taa asianlaita ollakin - ainakin vielä, mutta
uskon vakaasti, että siihenkin tulisi ajan
myötä parannus. Eipä silti - ei se "asiantun-
temus" nykyisinkään aivan yksimielistä ole
kaikkien kohdalla. Kun arvostelutaulukko-
na käytettiin FIDE-albumeista tuttua pistey-
tysjärjestelmää 0:sta 4:ään puolen pisteen
jyvityksin, sai esim. Harrin tehtävä Belgialta
3, mutta Venäjältä vain 0,5 !!!!! Siinä sitä on
asiantuntemusta...

Lopuksi eriskummallisuus, jollaista en
ole aikaisemmin tavannut. Johtuiko kilpai-
lun viimeisestä ryhmästä G (= satutehtävät),
joissa oli edellytyksenä ammuin käytössä
ollut shakkisääntö, ettei laudalla saanut olla
yhtaikaa enempää sitä nappulalaatua kuin
normaaliin nappulakalustoon kuuluu. Ei siis
saanut olla kolme valkoista ratsua, tornia
jne. Tehtävän D82 laatija suivaantui ilmei-
sesti moisesta teemasta ja lähetti lopputeh-
täväryhmään tekeleensä, jossa oli kolme
valkoista kuningataria alkuasemassa...

Tehtävämaailma on kaikesta päätellen
varsin laaja tuumii

Pauli Perkonaja

8. WCCT-LAADINTAKILPAILU

käynnistyy ensi vuoden lopulla. Sen teemat
ja tuomarimaat vahvistetaan ensi syksyn
tehtäväkongressissa. ST on päättänyt, että
pyrimme tuomareiksi lopputehtävä- ja apu-
mattiryhmissä. Hyviä teemaehdotuksia kai-
vataan, myös muihin ryhmiin!

Kilpailun johtaja on saksalainen Hans
Gruber.

Eero Bonsdorff in memoriam

Shakkimesenaatti Eero "Punssi" Bonsdorff syntyi Helsingissä 18.10.1921 ja viimeiset runsaat neljä vuotta hän vietti sairaalassa kunnes voimat loppuivat 3.9.2004.

Eero nousi pelaajana mestariehdokasluokkaan vuonna 1955, mutta ei onnistunut nousemaan shakkimestariksi. Hänen mukaansa on nimetty hurja Budapestin gambiitin muunnelma (1.d4 Rf6 2.c4 e5 3.dxe5 Re4 4.Rf3 b6!?) vuodelta 1954.

Tehtävähakilliset ansiot ja huomionsoitukset luettelona:

- ST:n kunniakiertopalkinto v. 1962
- kansallinen tehtävätuomari v. 1970
- ST:n kunniajäsen v. 1971
- shakin ansiomerkki v. 1985
- FIDE-albumitehtäviä 3 kpl.

Parhaiten Punssi tunnetaan shakkimatematiikan lipunkantajana. Yhdessä Olavi Riihimaan ja saksalaisen Karl Fabelin kanssa hän oli 1960-luvun alussa vaikuttamassa tämän alan harrastuksen suureen nousuun. Lukuisat kotimaiset ja kansainväliset laadinta- ja ratkaisukilpailut sekä julkaisut tekivät alaa tunnetuksi. *Schach und Zahl* -kirja (2. painos 1971) on alan perusteos.

Punssi oli vaikuttamassa myös taksiksi ristityn satunappulan syntyyn, ainakin antamalla aiheen nimeen runsaalla taksin käytöllään. Kummeina, tai ehkä vanhempina, olivat Osmo Kaila ja Karl Fabel.

ST:n tehtäväillat Helsingissä 1960-luvun alussa olivat puitteiltaan loisteliaita Punssin järjestämien tilojen ja tarjoilujen johdosta. Hän on monella tavalla tukenut ST:n ja sen yksittäisten jäsenten toimintaa.

Laatijana Punssi tunnetaan tietysti parhaiten shakkimatematiisista tehtävistä, joita yksinkertaisimmillaan on kutsuttu lukumäärätehtäviksi. Silloin ei pääasiana ole ollut matemaattinen laskenta vaan erilaisten ratkaisuvaihtoehtojen, usein siirtosarjojen, löytäminen. Hänen mielikuvituksensa oli verratonta, josta esimerkkinä mainittakoon pelin alkuasemaan liittyvien yli puolen sadan tehtävän joukko. Myöhemmin tulivat pinnalle vähänappulaiset sarjasiirtoiset, joiden ratkaisu oli ilmaistavissa kompaktin kombinatorisen kaavan avulla. Myös ns. jonotehtä-

vät olivat suosittuja ja niistä hän kustansi Arto Puusan kirjoittaman kirjan *Queue Problems* (ST 1992).

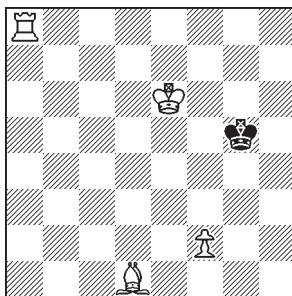
Myös joitakin apumatteja hän on laatinut ja hänen 50-vuotiskilpailunsa oli duplex-apumateille.

Eero oli shakin lisäksi kiinnostunut urheilusta, tähtitieteestä ja matematiikasta, erityisesti kombinatoriikasta. Hän vietti paljon aikaa kesäasunnolla Rautalammilla ja perusti sinne shakkikerhonkin.

Monista Eeron shakkistyävistä kuuluisimpia ja menestyneimpiä on saksalainen pelishakin suurmestari Robert Hübner. Hän on usein vierailut Suomessa ja viettänyt kesiä Eeron mökillä Mikkelissä. Hübner osaa suomea niin hyvin, että on mm. kääntänyt Kalevalaa saksaksi.

Hannu Harkola

Kauko Väisänen Eero Bonsdorff in memoriam

a#2 ** 2.1.1.1 4+1

1.-Tg8+ 2.Kf4 Tg4#, 1.-Ta5+ 2.Kh4 Th5#
1.Kh4 Lf3 2.Kh3 Th8#
1.Kf4 Le2 2.Ke4 Ta4#

Errata ST 4-5/2004

s./page 135, Hannu Sokka: m**K**b4/b**K**b4
s./page 161, kuvio/diagram E: +m**L**g2/
+b**B**g2

Rekonstruktiojalsta

Tehtävä 2:ssa kysyttiin: Rekonstruoitko 2#, jossa ratkaisussa on ainakin siirrot 1. Rxc7! (2.De6#) ; 1.-Re3 2.Re6#; 1.-Td4 2.Dc6#.

Tehtävän 2 valinta tuntui aika onnistuneelta niukkoine ilmoitettuihin muunnelmilnein ja sai innostuneen vastaanoton sitä yrittäneiltä. Koska tehtävä oli vaikea, selostan mahdollisen päättelyketjun rönsyineen kokonaisuudessaan.

- Ensinnäkin missä on mK? Koska mat-tisiirtoina esiintyy sekä De6# että Re6#, niin toisen (ratsumatin) on oltava paljastusshakki. Periaatteessa mK voisi olla jossain ruuduista d7, b6, d6 tai c4. Muut paikat kuin mKc4 johtavat nopeasti umpikujaan, eliminaatiolla kuninkaan paikka löytyy nopeasti.

- Valkealla on siis Tc8, alkusiirto muodostaa patterin c-linjalle.

- Koska alkusiirron jälkeen 2.Re6+ ja 2.Dc6+ eivät uhkaa mattia, niin on luonnollista lisätä mLg1. Tällöin puolustus siirrot Td4 ja Re3 katkaisevat mL:n c-linjan suojauksen ja ilmoitetut c-linjan matit tulevat mahdollisiksi.

- Iso ongelma on miten saada ne erotel-luksi, mikseivät molemmat käy? Tähän duaalinvälttökysmykseen on seuraava vastaus:

- Sijoitetaan vTd1:en, jolloin 1.-Td4 katkaisee tornin linjan ja 2.Re6+? Kd5! ja niin vain tarkoitettu 2.Dc6# käy.

- Toisaalta mustan ratsusiirron jälkeen vD jää kiinnitetyksi mustan linjan avautuessa. Tällöin 1.-Re3 siirto voi olla lähtöisin vain f5-ruudusta. Samalla aukeaa mD(L)h3:n linja niin että vain 2.Re6 on matti.

Ratkaisijat keksivät käyttäen mustaa lähettä c2 ruudussa, mustan ratsun mielivaltaista siirtoa seuraava Dg6xc2#. Tämä täyttää asetetun rekonstruktiovaatimuksen ja esim. Mikael Grönroosin jälleen heti lehden ilmestymisen jälkeen lähettämä hyvin perusteltu vastaus Kh7, Dg6, Tc8, Td1, La4, Lb4, Re6, Rf3, sa3, b2, e2, e5 - Kc4, Dh3, Th4, Lc2, Lg1, Rf5, sb6, c7, e7, g3, h5 (12+11) ansaitsee täydet pisteet. Samantapainen oli Kari Valtosella ja Olli Heimolla.

Toinen, lopulta parempi vaihtoehto kiinnitykselle on mustan tornin sijainti f-linjalla ja vD on f6:ssa ja vKf8:ssa. Koska Rf5:n mielivaltaista siirtoa ei oikein voi estää, niin sillä on oltava joku haitta. Tähän on kaksikin mahdollisuutta, esitän ensin mLc2:n kanssa analogisen houkutuksen mTf1.

- Valkea voi hyödyntää siirrolla Df6x mTf1# f-linjan avautumisen. Lisätään vsg2 jotta mLh3 ei suojaisi f1 ruutua.

- Mustalla on välttämättä jatkettu jatkettu puolustus 1.-Rd4!, johon vLh7 tekee matin 2.Ld3:lla#.

- Tälle lähetille saadaan toinen käyttö näppärästi lisäämällä mustalle sotilas e7. Tämä sotilas ensinnäkin estää mustan shakin Lc5+ ja lisäksi se estää uhkadiaalin 2.Df7+? e6! ja siirtoa 1.-exf6 seuraa 2.Lg8#.

- Näin päädytään on asemaan Kf8, Df6, Tc8, Td2, Lh7, Re6, sa3, b2, b4, g2 - Kc4, Tf1, Th4, Lg1, Lh3, sb3, b5, b6, c7, e5, e7, g3, h6 (10+14), jossa vaadittu ratkaisu näyttää toimivan kuin junan vessa. Yksi pikku ongelma on kuitenkin. Musta voi pelata 1.-Lxg2!. Tämä pitäisi jotenkin hoitaa, mutta esimerkiksi g2-sotilaan muuttaminen mustaksi ratsuksi johta uusiin ongelmiin, jotka ratkeavat vain satunappuloiden käytöllä (esim. kameli d1 ja heinäsirikka h2). Tämä on kovan luokan houkutus, josta voi olla vaikea luopua, jos tänne asti on päässyt. Sinänsä tässä ei ole pois suljettu satutehtäviä, vain maininta "hyvän tehtävän vaatimukset täyttävä asema" tekee satutehtävän huonoksi toteutukseksi, jos järkevä ortodoksi toteutus on mahdollinen.

Oikea ratkaisu on luopua jatkosta 1.-Rf5~ 2.Dxf1#.

- Yhdistetään mTf1 ja mTh4 yhdeksi mTf4:ksi.

- Estetään siirron 1.-Lg2:n teho lisäämällä msf3.

- Tehdään 2.Tc1# Rf5:n mielivaltaiseen siirtoon. Tähän tarvitaan vLh7, jonka linja aukeaa ratsun siirron jälkeen ruutuun d3 mahdollistaen tornin siirron c-linjalle.

- Ruutu d4:n täytyy olla valkean ottama muutenkin kuin tornilla, vRb3. Tällöin 2.Ld3# tulee estää. Lisätään mRc1.

- Puolustus 1.-Rd4 voi edelleen olla tukinta, johon voidaan tehdä valkokatkomatti siirrolla 2.Rd2#. Tätä varten vT on

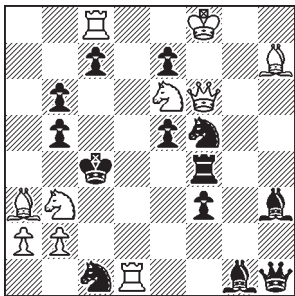
d1:ssä, ei d2:ssa.

- Nyt perusrunko on ok, pitää vielä ottaa pakoruudut sovivasti ja estää sivuratkaisut. Edellisen houkutusmuodon rakenne ei käy enää sillä 1.Rxf4! on kova sivuratkaisu. Tämä voitaisiin estää esim käyttämällä Lh3:n tilalla mDh3:a ja mLh1:tä (1.-f2!), mutta taloudellisempi ratkaisu on järjestää pakoruutu-mahdollisuus seuraavasti:

- Lisätään vLa3 vsa3:n ja vsb4:n tilalle. Tällöin 1.Rxf4? kaatuu siirtoon 1.-b4! ja b5:ssä on pakoruutu, jonka ratkaisun Rc7 pitää.

Nyt onkin valmis rekonstruktio. Mutta tehtävän annossa annettiin "lupa" lisätä temaattisia muunnelmia. Yksi kaunis bivalve muunnelma saadaan lisäämällä mDh1, jolloin jatkoon 1.-f2 tulee 2.Rd5#. Lopputulos on Fidealbumitehtävä (kuvio).

Ilmari Mäkihovi
1.p Tidskrift för Schack 1945

Tässä mustan linjan avaukset sulkevat toisen mustan linjan (bivalve), jota hyödynnetään. Rf5 esittää jatkettua ja jatkettua jatkettua puolustuksen. Shakkimestari Ilmari Mäkihovin nimissä on jopa oma teemansa, mutta osasi hän laatia klassisen kauniita tehtäviä muistakin kuin nimikkoteemastaan. Vielä muutama vuosi sitten Mäkihovi tuli tutuksi nykyisellekin niekkapolvelle, koska ST:n Shakkikodin kokousten jälkeen hän oli yleensä samassa jatkopaikassa, usein pelaten yhdessä muiden niekkojen kanssa shakkietokonetta vastaan tarkkaan kirjaten ylös kaikki pelit vihkoonsa.

Vain Unto Heinonen esitti ratkaisunaan torniinnityksen f-linjalla, mainiten myös lä-

hettiinnityksen mahdolliseksi. Tämä T-kiinnitys on taloudellisempi tapa, ja mikä tärkeintä, antaa mahdollisuuden lisätematiikan esittämiseen. Untokaan ei aluksi löytänyt laatijan asemaa, vaan hänellä Df7 duaalin esti hänen heikommin mse7:n tilalla mRh6. Myöhemmin Unto paransi ratkaisuaan, kuultuaan ST:n kokouksessa, että hänellä ei ole niin hyvä muoto kuin alkuperäisellä laatijalla. Uudessa ratkaisussaan Unto päätyi kutakuinkin laatijan asemaan. Myös Olli Heimo paransi vinkin saatuaan ratkaisunsa tähän torniinnitys muotoon, vain lisämuunnelman antava mDh1 puuttui. Molemmille bonuspinna, vaikka oikeastaan peli on vihelletty heidän osallaan poikki siihen, kun ovat kysyneet ja saaneet kommentteja lähettämiinsä ratkaisuihin. Mutta tämä mahdollisuus on kaikilla, olkaa nopeita ja aktiivisia, se kannattaa.

Tehtävät syntyvät tekemällä. Esimerkiksi Olli Heimo laati syyspäivillä näppärän uuden itsenäisen kaksisiirtoitehtävän hyödyntäen rekonstruktion kuluessa keksimiään koneistoja sen muunnelmiston esittämiseen.

Mutta tarkoitus on tarjota huvia muillekin kuin vain kv. tason huippueksperteille. Niinpä uusi rekonstruktioitehtävä 3 on erikoisempi, mutta paljon helpompi kuin edelliset, ei esim. salattuja kiinnityslinjoja.

Kahden siirron hyvässä mattitehtävässä (2#) on kolme ratkaisua alkusiiroin 1. Lc1! (2.Rg5#), 1.Td6! (2.Rd2#) ja 1.Th5! (2.Ld5#). Tehtävässä on b-muoto, joka saadaan kun kaikki alkusiirrot tehdään valmiiksi kuviossa. Jälleen kolme ratkaisua, nyt alkusiirroin 1.Lh6!, 1.Td1! ja 1.Tb5!. Muut muunnelmat ovat sallittuja ja hyväksyn laudan käännön y.m. tavalliset laatijan konstit, kunhan y.m. perusidea toteutuu. Ratkaisut 7 viikon kuluessa osoitteeseen Kaskenkaatajantie 18 C 32; 02100 Espoo, tai sähköpostilla Riitta. Hurme@kolumbus.fi. Vinkkejä voi myös kysyä, mutta tämä laskee saavutettavissa olevaa maksimipistemäärää.

New reconstruction (3/2004): A good two-mover (2#) has three solutions as given above. In addition there is a twin position by making the indicated key moves all at once.

The twin has also three solutions as shown. This time you may modify the moves by turning the board or shifting all the pieces, only the basic idea of long key moves must be retained. Seven weeks to reconstruct, you may even ask hints by e-mail, but given advice will lower the achievable maximum points.

Neal Turner

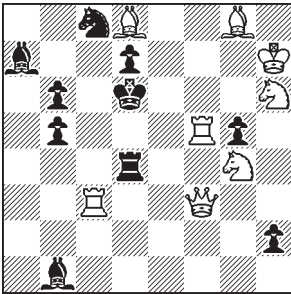
Paha pähkinä 18

This problem was composed especially for difficulty.

Tämä tehtävä on laadittu erityisesti vaikeaksi ratkaista.

F. Gamage
Commend

Pittsburgh Gazette Times 1917

2#

8+10

Solution to / ratkaisu Paha pähkinä 17:

- a) 1.Txg2 Rxg2 2.Dxf5 Td6#
b) 1.Kxf5 Rh3 2.De4 Lc8#

Lindner Memorial Tourney

Unkarin Shakkiliitto julistaa László Lindnerin muistokilpailun teemaltaan vapaille 2-siirtoisille mattitehtäville. Enintään kaksi tehtävää laatijalta 31.7.2005 mennessä osoitteeseen Béla Majoros, Kossuth u. 8, H-8418 Bakonyoszlop, Hungary. Kirjapalkinnot, tuomari György Bakcsi.

Kansainvälinen ratkaisukilpailu

Halkidikin tehtäväkongressissa päätettiin järjestää kokeiluna ensimmäinen kansainvälinen ratkaisukilpailu, jossa osanottajat omilla maissaan ratkaisevat samanaikaisesti samat tehtävät. Kilpailu pidetään **sunnuntaina 23. tammikuuta 2005** ja Suomessa se käydään **Helsingin Shakkikodissa klo 13** alkaen.

Kilpailun valvojana toimii Neal Turner, jolle koko kilpailun johtaja, belgialainen Ward Stoffelen, toimittaa tehtävät monistusta varten etukäteen.

Kilpailussa on kaksi kierrosta ja kummassakin on kuusi tehtävää (2#, 3#, monisiirtoinen, lopputehtävä, apumatti ja itse-matti). Ratkaisuaika on kaksi tuntia/kierros ja välissä on ainakin ½ tunnin tauko.

Kilpailun alustavat tulokset on julistettava viimeistään 25.1.2005, mahdolliset valitukset on tehtävä 27.1. mennessä. Kaikkien ratkaisijoiden tulokset saadaan 28.2.2005 mennessä ja niiden valitusaika päättyy 14.3.2005. Lopulliset tulokset julkaistaan tehtävätoimikunnan (PCCC) internetsivuilla 30.4. mennessä.

Kilpailu on henkilökohtainen. Mitään joukkueutuloksia ei lasketa. Kilpailun osanotto-oikeus on vapaa. Osanottomaksua ei ole. Parhaille suomalaisille pienet palkinnot.

Martoudis Memorial Tourney

Kreikan tehtävänlaatijat julistavat Pantelis Martoudisin muistokilpailun 3 siirron apumateille, joissa yksi tai useampi asemanmuutos (kaksosmuoto) aikaansaadaan mustan kuninkaan siirtämisellä. Ei satunappuloita tai -ehtoja. Tehtävät osoitteella Kostas Prentos, Kleanthous 23, GR-54453, Thessaloniki, Greece tai sähköpostilla prentos@the.forthnet.gr viimeistään 15.5.2005. Tuomari on Harry Fougiaxis ja tuomio luvataan ensi syyskuun tehtäväkongressiin.

TEPPO MÄNTÄN 50-VUOTISMUISTELO

PRELUDI

Olen Porin Shakinystävien ja Satakunnan Tehtäväkerhon kasvatti, kuten myös koulu-kaverini Henry Tanner ja Unto Reunanen. Järjestäytynyt osallistumisemme shakkitoimintaan alkoi 60-luvun lopulla. Samanikäinen Kari Valtonen liittyi porukkaan noin vuonna 1970.

Porin ja Satakunnan shakkielämän legendaarinen "primus motor" oli tietenkin Arne Dunder (1914-1988). Hän toimitti *Satakunnan Kansaan* korkeatasoista shakkikalpaa ja oli ihailtavalla tavalla organisoinut Tehtäväkerhon toiminnan koko maakunnan kattavaksi. Matti Myllyniemi oli kerhon suurmies ja esikuva meille nuoremmille.

INTERMEZZO

Lyhyt, mutta sitäkin tärkeämpi välivaihe harastuksessani oli pääkaupungissa viettämäni vuoden pituinen jakso 1978-79. Kävin säännöllisesti Pauligin huvilan tehtävällöissä, joista minulla on mukavat muistot. Upeinta oli seurata oppi-isäni Osmo Kailan esitel-

möintiä. Kailan *Jokamiehen shakkioipas* oli aikanaan ensimmäinen shakkikirjani! Helsingissä tutustuin lisäksi Hannu Harkolaan ja moniin muihin johtaviin tehtäväniekkoihin.

GRANDE FINALE

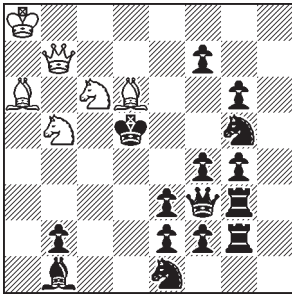
Vuonna 1981 se sitten tapahtui. Aika oli kypsä ja minä olin valmis: tein aloitteen Turun tehtäväosaston perustamiseksi ja kylvö lankesi hedelmälliseen maaperään. Kerhon perustamiselle oli selvästi ns. tilausta ja mukaan tuli laaja kirjo lajiniiloja. Heti alusta asti mukana olivat muun muassa veteraaniniekkä Seppo Salmio, alkuperäisväestön kantapeikot Hannu Sokka ja Pauli Perkonoja sekä Porista muuttaneet Reunanen ja Mänttä.

Kerhotoiminta kukoisti monipuolisena ja menestyksekkäänä aina 1990-luvun puoliväliin saakka. Osaston perustajajäsenen ja alkuaikojen vetäjän ominaisuudessa oli ehkä kaikkein hienointa nähdä, miten nuoret leijonat Timo Kallio ja Jorma Paavilainen kerhon "suojeluksessa" kasvoivat suurten teh-

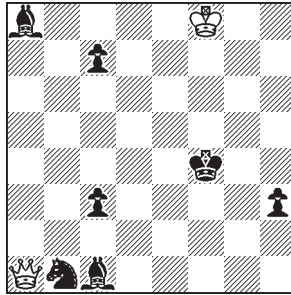
Jorma Paavilainen luovuttaa Teppo Mäntälle Valven kiertopalkinnon

A) Hilding Fröberg & TM
Suomen Shakki 1995
FIDE-Album 1995-1997

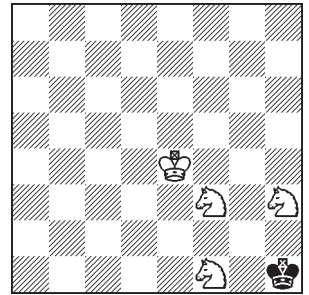
3# 6 + 15

B) Teppo Mänttä
Suomen Tehtäväniekat
1995, FIDE-Album 1995-97
Annexe

a#2 4.1.1.1 2 + 7
 kirke

C) Teppo Mänttä
Problemkiste 2000

3# kirke 4 + 1
 a) kuvio
 b) ratsujen tilalle aiturit

tävämiesten saappaisiin.

Toiminnan laadukkuus (ja Timon aktiivisuus) poiki uskomattoman huikean tunnustuksen, kun tehtäväkomission kongressi ja ratkaisemisen MM-kisat v. 1995 myönnettiin turkulaisten järjestettäväksi. Itse olin jo vuotta aikaisemmin palannut alkukotiini Poriin, joten eräs aikakausi oli osaltani päättynyt.

RATKAISUT JA KOMMENTIT TEHTÄVIIN

A. 1.Lb4! (2.Dd7+ Kc4/Ke4 3.Rbd4/Rc3#)
 1.- Kc4 2.Rc3+ Kb3 3.Rd4#

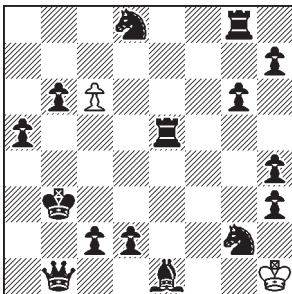
1.- Ke4 2.Rd6+ Kd5 3.Lc4#
 1.- Ke6 2.Dc8+ Kd5/Kf6 3.Rc3/Lc3#
 1.- Lf5 2.Rc3+ Ke6 3.De7#

Kiva yhteistyön tulos. Mallimattiasetelma on Fröbergin tekosia. Minä painiskelin kymmeniä tunteja konstruktion parissa, jotta saatiin korrekki muoto aikaiseksi.

B. 1.Kg5 Da5+ 2.Kh6 Dh5#, 1.Ke3 Da6 2.Kd2 De2#, 1.Kg3 Da7 2.Kh2 Dg1#, 1.Ke5 Dxa8(Lc8) 2.Kd6 Dd5#

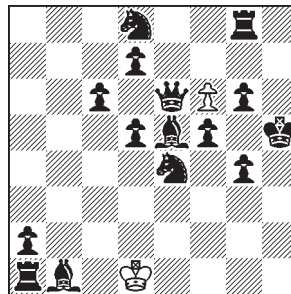
Pitkäsakarainen kuningastähti sekä mallimatit D-minimaalissa. Laatijan päätaivoite oli vD:n siirrot peräkkäisille ruuduille

D) Nils Bakke & TM
Springaren 1995

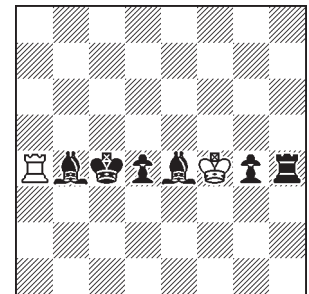
i#3 pisinsiirtoinen 2 + 15

E) Teppo Mänttä
4. kum. Die Schwalbe 1996

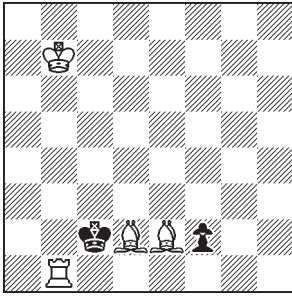
i#4 pisinsiirtoinen 2 + 15

F) Teppo Mänttä
Problemkiste 2000
4. palk. PK 20. KT 2000

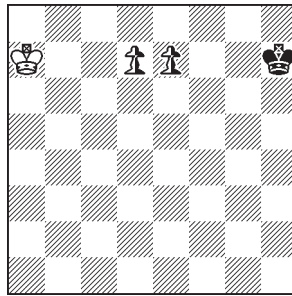
i#8 pisinsiirtoinen 2 + 6
 a) kuvio
 b) koko asema 1 rivi ylös

G) TM & J. Paavilainen
Die Schwalbe 1993

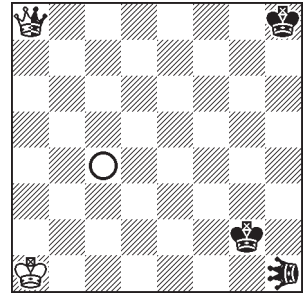
a=2 3.1.1.1 4 + 2
kirke

H) Teppo Mänttä
Springaren 2000
2. kum. kesäkilpailu 2000

6# kirke 1 + 1 + 2
pisinsiirtainen
neutraalit sotilaat

I) Teppo Mänttä
Suomen Tehtäväniekat
2000

i#6 kirke 1 + 2 + 2
pisinsiirtainen
h1 = kulkusirkka
a8 = neutraali D
c4 = imitaattori

(a5,a6,a7,a8) a-linjalla. Valinta Annexeeseen yllätti.

- C.** a) 1.Kf4? Kg2 2.Re3+ Kxh3(Rb1) 3.? 1.Ke3! Kg2 2.Rf4+ Kxf1(Rb1) 3.Rbd2#
b) 1.Ke3? Kg2 2.Af4+ Kxf1(Af8) 3.? 1.Kf4! Kg2 2.Ae3+ Kxh3(Ah8) 3.Af7#

Syntyi liukuhihnalta moniratsutehtäviä laatiessani. Ilmeisesti osuin vahingossa kultasuoneen, koska tekeleeni oli valtaisa arvostelumenestys *Problemkisten* lukijoiden keskuudessa!

- D.** 1.c7! 1.- Tee8 2.c8D Te2 3.Dxh3+ Lg3#, 1.- Th5 2.c8T Tb5 3.Tc5 Lg3#, 1.- Tb5 2.c8L Th5 3.Lf5 Lg3#, 1.- Te2 2.c8R Te8 3.Re7 Lg3#

Musta torniristi + valkea täyskorotus. Tietävästi ensiesitys minimaalimuodossa.

- E.** 1.f7!
1.- Lh2 2.f8D Lb8 3.Da3 Lh2 4.Dg3 Ld3#, 1.- Lh8 2.f8T Lb2 3.Tf7 Lh8 4.Tg7 Ld3#, 1.- Lb2 2.f8L Lh8 3.Lb4 Lb2 4.Lc3 Ld3#, 1.- Lb8 2.f8R Lh2 3.Rxe6 Lb8 4.Rc7 Ld3#

Musta lähettitähiti + valkea täyskorotus. Tietävästi ensiesitys minimaalimuodossa. Huomaa myös analogiset katkot ruuduissa c3+c7+g7+g3.

- F.** a) 1.Ke5 La8 2.Txb4+ Kd3 3.Kf4 Lh1 4.Kg3 La8 5.Kf2 Lh1 6.Ke1 La8 7.Tb7 Th8 8.Kd1Th1#(Ta8?)
b) 1.Ke6 La1 2.Ta7 Lh8 3.Tg7 Lf1 4.Kd7 La6 5.Kc7 Lf1 6.Kb7 La6+ 7.Kxa6 Th1 8.Ka5 Ta1#(Th8?).

Kummassakin muodossa musta lähetti "lukitaan" nurkkaruutuun, mikä estää mustan tornin menemästä väärään suuntaan viimeisessä siirrossa. Kilpailuun osallistui 210 tehtävää, joten palkintosijoitukseen pitää olla tyytyväinen.

- G.** 1.f1T Ka8 2.Txb1(Th1) Txb1= 1.f1R Kb8 2.Rxd2(Lc1) Lxd2= 1.f1L Kc8 2.Lxe2(Lf1) Lxe2=

Täydellinen tehtävä, täydellistä analogiaa ja laatijatkin ovat täydellisiä.... Omaperäisintä tässä lienee vastavuoroiset lyönnit laudan alaosassa. Tehtävä syntyi Turun kauteni lopulla ja muistuttaa pitkästä yhteistyöstä Paavin kanssa.

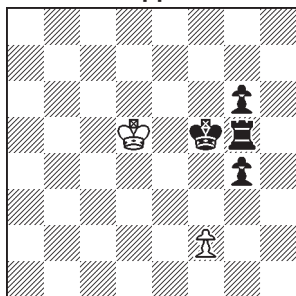
- H.** 1.d8nT! nTd1 2.Kb6 nTd8 3.exd8nT (nTh8) + nTxd8(nTa1) 4.nTa5 nTd1 5.nTg1 nTg8 6.Kxa5(nTh8)#

Minitehtävä (= Wenigsteiner = enintään neljä nappulaa). Kaksi neutraalia tornikorotusta. Edeltäjää ei ole kukaan esittänyt.

- I.** 1.nDd5(lf1) KS(xd5)c6(la6)(nDd1) 2.nDf3(lc8) KS(xf3)g2(lg4)(nDd1)+ 3.nDc2(lf5) KS(xc2)b2(la5)(nDd1) 4.nDe2(lb6) KS(xe2)f2(lf6)(nDd1)+ 5.nDc2(lc7) KS(xc2)b2(la7)(nDd1) 6.nDe2(lb8) KS(xe2)f2(lf8)(nDd1)#

Non plus ultra. Neutraali kuningatar syötetään kuusi kertaa kulkusirkalle. Olennainen pointti on imitaattorin kyyditys yläriiville. Orgaaninen löydös shakkiavaruudesta.

Henry Tanner
Omistus: Teppo Mänttä 50

Ratkaisu: 1.Th5 f4 2.Kf6+ f5 3.Kg5 f6 4.Kf5 f7 5.Tg5 f8T/D#

Symboliikkaa: vaatimuksen pituus + mustan tornin (TM) aktiiviteettia 5. rivillä: ruutu g5 symboloi Poria, ruutu h5 Turkua; mT:n siirtojen g5-h5-g5 symboliikasta ks. Tepon kirjoitusta tässä numerossa. Muuna sisältönä mK:n kiertö ja excelsior; keskenään identtisehköt alku- ja loppuasema.

Korotusduaali ei nykyisen koodeksin mukaan ole tässä tapauksessa erityinen haikka.

ST:n vuosikokous 2005

ST:n vuosikokous 2005 pidetään Helsingin Shakkikodissa lauantaina 26.2.2005 alkaen klo 18.00. Tervetuloa!

Esityslista

- 1) Kokouksen avaus
- 2) Kokouksen järjestäytyminen
- 3) Kokouksen laillisuus
- 4) Työjärjestyksen vahvistaminen
- 5) Toimintakertomus vuodelta 2004
- 6) Tilinpäätös vuodelta 2004
- 7) Tilintarkastuskertomus
- 8) Tilinpäätöksen vahvistaminen
- 9) Muut kertomukset
- 10) Vastuuvapaudesta päättäminen
- 11) Puheenjohtajan valinta vuodeksi 2005
- 12) Varapuheenjohtajan valinta vuodeksi 2005
- 13) Sihteerin valinta vuodeksi 2005
- 14) Taloudenhoitajan valinta vuodeksi 2005
- 15) Kirjastonhoitajan valinta vuodeksi 2005

16) Johtokunnan kahden varajäsenen valinta vuodeksi 2005

17) Kahden tilintarkastajan ja heidän varamiestensä valinta vuodeksi 2005

18) Muut valinnat: matrikelinhoitaja, tehtäväshakillinen toimikunta, edustaja FIDE:n tehtävätoimikunnassa, edustajat SKSL:ssa, RELO-toimikunta

19) Jäsenmaksut vuodelle 2005 ja 2006.

20) Toimintasuunnitelma vuodelle 2005

21) Talousarvio vuodelle 2005

22) Arvonimiasiat

23) Huomionosoitukset

24) Muut asiat

Pikaratkaisemisen SM-kilpailu 2005

Shakkitehtävien pikaratkaisemisen SM-kilpailu 2005 järjestetään kaksipäiväisenä 26.-27.2.2005. Kilpailu alkaa lauantaina 26.2. klo 13.00 Helsingin Shakkikodissa, ja jatkuu sunnuntaina 27.2. samassa paikassa alkaen klo 10.00.

Kilpailun ohjelma:

26.2.

- kaksisiirtoiset mattitehtävät (20 minuuttia)

- kolmsiirtoiset mattitehtävät (60 minuuttia)

- lopputehtävät (100 minuuttia)

27.2.

- apumatit (50 minuuttia)

- monisiirtoiset mattitehtävät (80 minuuttia)

- itsematit (50 minuuttia)

Jokaisella kierroksella on ratkaistavana kolme tehtävää. Kierrosten välillä on lyhyt tauko. Shakkikotiin mahtuu rajallinen määrä ratkaisijoita, joten kilpailuun pyydetään ilmoittautumaan ennakkoon Jorma Paavilaiselle (yhteystiedot 2. kansisivulla) viimeistään keskiviikkona 23.2. Ilmoittautua voi myös kilpailupaikalla klo 12.30 mennessä, mutta vain ennakoilmoittautuneille taataan osallistumisoikeus.

Kilpailun johtaja ja tehtävien valitsija on Neal Turner.

Tulokset otetaan RELO-laskentaan. Jos mukaan saadaan riittävästi vahvoja ulkomaisia ratkaisijoita, on kilpailussa mahdollisuus kansainvälisiin arvonnimituloksiin.

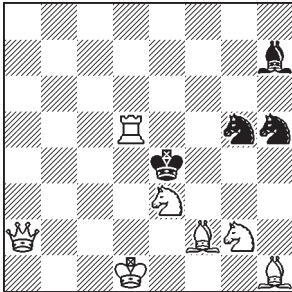
Jotain itsestäni

Synnyin joulupäivänä 1946 Helsingin Eirassa keskiluokkaisen perheen ainoana lapsena.

Vuonna 1965 julkaistiin ensimmäinen tehtäväni *Helsingin Sanomissa*. Sitä sanottiin harvinaisen kypsäksi esikoistehtäväksi.

Unto Heinonen
Helsingin Sanomat 1965

2 # 7+4

Asunnon vuokraaminen 1980-luvun Helsingissä oli vaikeaa. Suuri osa tuotannotani on lähtöisin yömajojen hämäryydestä.

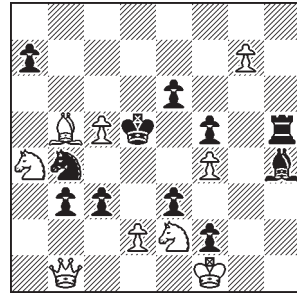
Suomen tehtäväniekat kokoontui Töölössä Pauligin huvilassa. Alaosastojen välisessä laadintakilpailussa oli aiheena vaikeat 2-siirtoiset mattitehtävät. Tiedän vain yhden henkilön, joka ratkaisi voittajatehtävän vaaditussa kahdessakymmenessä minuutissa. Hän on jo siirtynyt taivaalliseen kotiin.

Kilpailukatsaus

Sveitsi - Suomi -maaottelun kaksi ryhmää kolmesta on tuomittu.

Kesäkilpailuun 2004 (Timo Sarvelan ja Paavo J. Markkolan muistokilpailu) saapui 11 tehtävää 6 laatijalta. Tuomarina toimii

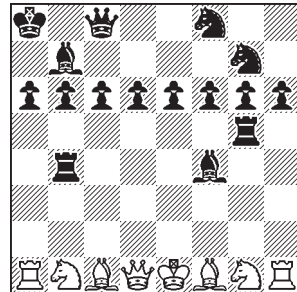
Unto Heinonen
1. palk. ST:n TT 1988

2 # 9+11

Vuosikymmenen vaihduttua sain tilavan kaupunginasunnon Pukinmäestä. Täällä näki päivänvalon FIDE-albumiin 1995-97 pääsnyt johtopeli. Ratkaisu on sivulla 203.

Unto Heinonen
Springaren 1995

Lyhin johtopeli 25 siirrossa 8+16

Eräs tuttu naishenkilö halusi paikallisessa ravintolassa kertoa minulle jotain. Hänen elämänviisauttaan: "Sattumaa ei voi olla olemassa, koska silloin sattuma itekin olisi sattumaa."

Rauhallista joulua kaikille tehtävätaiteen ystäville!

hollantilainen Dolf Wissman.

Teppo Mäntän 50-vuotiskilpailuun saapui 17 tehtävää 4 ekonomisoijalta.

Kari Valtosen 50-vuotiskilpailu (ST 1/04) päättyi 1.3.2005.

Toma Garain 70-vuotiskilpailu (ST 3/04) päättyi 27.5.2005.

FIDE-albumin 2001-2003 tehtävien keruu

FIDE:n tehtävätoimikunta on julkaissut kutsuman FIDE-albumin 2001-3 tehtävien keräämiseksi. Laatijoita pyydetään lähettämään korkeatasoiset vuosina 2001-2003 julkaistut tehtävänsä. Niiden laatijoiden, jotka ovat tänä aikana julkaisseet runsaasti tehtäviä, tulee itse valita niistä vain parhaat.

Suljetuissa kilpailuissa (esim. erilaiset teema-, juhla- tai muistokilpailut tai laadintaottelut) ratkaisevaa on tuomion julkaisemisen aika, ei tehtävien lähetysaika. 6. WCCT-kilpailun tehtävät kuuluvat edelliseen Albumiin, mutta 7. WCCT-kilpailun tehtäviä voi tarjota tähän.

Jokaisesta tehtävästä on oltava viisi samanlaista kappaletta, kokoa A5 (155 x 210 mm), joissa on kuvio, vaatimus, laatijan täydellinen nimi ja osoite, alkuperäisen julkaisun tiedot julkaisuvuosiin, mahdollinen sijoitus kilpailussa sekä tehtävän täydellinen ratkaisu. Tarvittaessa ratkaisua voi jatkaa eri paperille (ei kääntöpuolelle!), mutta laatijan nimi ja po. tehtävän kuninkaiden ruudut on kirjoitettava silloin tälle toiselle paperille.

Tehtävät on lähetettävä (postileiman päiväys) viimeistään **31.8.2005** tehtäväryhmän johtajalle, osoitteet alla. Sähköposti ei kelpaa.

Lisäsuosituksia:

- Toisen laatijan puolesta tehtäviä lähettäessä on oltava tämän toisen henkilön lupa

- Lähdetietojen on oltava mahdollisimman tarkkoja: lehden numero, tehtävän järjestysnumero yms.

- Tietokonetarkastuksen läpäissyt tehtävä merkitään "C+"

- Harvinaiset satuehdot on selitettävä

2-siirtoiset – Johtaja: Udo Degener, Stephensonstr. 47, D-14482 Potsdam, Germany. **Tuomarit:** Juraj Brabec, Viktor Chepizhny, Viktor Melnichenko.

3-siirtoiset – Johtaja: Henk le Grand, Heimanslaan 5, NL-6705 AD Wageningen, Netherlands. **Tuomarit:** Roland Baier, Valery Shavyrin, Martin Wessels.

Monisiirtoiset – Johtaja: Mikhail Maran-

dyuk, str. Chapaeva 25/23, 275210 Novoseitsa, Chernivtsy region, Ukraine. **Tuomarit:** Hans Peter Rehm, Jakov Vladimirov, Klaus Wenda.

Lopputehtävät – Johtaja: Harold van der Heijden, Michel de Klerkstraat 28, NL-7425 DG Deventer, Netherlands. **Tuomarit:** Amatzia Avni, David Gurgenidze, Nikolai Kralin.

Apumatit – Johtaja: Paz Einat, 45a Moshe Levi Street, Nes Ziona, IL-74207 Israel.

Tuomarit: a#2 – Chris Feather, Valery Gurov, Mario Parrinello; a#2.5+ – Fadil Abdu-rahmanovic, Harry Fougiaxis, Christopher Jones.

Itsematit – Johtaja: Andrei Selivanov, 125475 Moscow, P.Box 46, Russia. **Tuomarit:** Uri Avner, Zivko Janevski, Petko Petkov.

Satutehtävät – Johtaja: Theodor Tauber, 4 Galin Street, IL-49508 Petah Tikva, Israel.

Tuomarit: Georgy Evseev, Paul Răican, Manfred Rittirsch.

Retro – Johtaja: Thierry le Gleuher, 34, rue de la Lignière, F-37540 SAINT CYR SUR LOIRE, France. **Tuomarit:** Gianni Donati, Hans Gruber, Andrei Kornilov.

Suomalaisten laatijoiden tehtäviä kerää Kenneth Solja, Raappavuorenreuna 8 E 75, 01620 Vantaa, joka huolehtii niiden yhteislähetyksestä. Tehtävät on toimitettava hänelle viimeistään **15.8.2005**, jotta viimeistelyyn on riittävästi aikaa.

FIDE-albumin 1995-97 virheitä

Viimeisimpien FIDE-albumien tehtävistä on yhä suurempi osa tarkastettu tietokoneella jo ennen painatusta. Ilkka Blom on Alybadix-ohjelmallaan löytänyt kirjaan päässeistä seuraavat virheellisyudet:

C104: Ratkaisuton (1.Rd4 Lg4! 2.Re2 Lxe2! 3.Le5 Lc4+! 4.???)

F77: Kuvio väärin. mTa3→a1, a7=mT, a5=ms

G15: Kuvio väärin. f4=ms, +vDd6

G16: Sivuratkaisu 1.Rg6 Ka6 2.Tc7 Kb5/ Kb6/Ka5 3.La7/Re7/Tc6 jne

G29: Sivuratkaisu 1.h1T ja 1.Dg8 Dxg8/ Lxe5 2.h1T Lxe5/Dxg8 3.Tc1 La1 4.Tc3 Dxd8 5.Kd4 Dxe7=

G114: Jatko 10.Vao f6+ ... 14.Vao c5#.

Menestyneitä suomalaislopputehtäviä

Hiukan vitkaan etenevä suomalaismenestysten esittely on vihdoin edennyt lopputehtäviin. *ST*-lehdessä 4-5/1995 ilmestyneessä menestyskoosteessa niitä oli tosin pari kappaletta, mutta siitähän on jo yhdeksän vuotta... On aiheellista huomauttaa, että lehdessämme jo esitellyjä, esim. WCCT-kilpailuissa, kansallisissa kilpailuissa ja *ST*:n omissa It-vuosikilpailuissa sijoittuneita tehtäviä ei tässä koosteessa esiinny.

Tässä yhteydessä on hyvä kuitenkin viitata taaksepäin sen verran, että Itämeriturnauksessa 1991-3 toisen lopputehtävär ryhmän voittanut Paavilaisen & Perkonon +-tehtävä (kts. *ST* 2/1993) on toistaiseksi viimeinen FIDE-albumiin selviytynyt suomalaislopputehtävä (albumi 1992-94, n:o D20).

Hyväksi osoittautuneen tavan mukaan tydyn enimmältään lainaamaan ao. kilpailujen tuomareita, milloin lausunto on ollut käytettävissä. On tarpeen huomauttaa, että monin paikoin suomentamani lausunnot on jo kertaalleen käännetty kielestä toiseen (yl. venäjistä englanniksi), joten riski informaation ja vivahteiden katoamisesta (jopa vääristymisestä) matkalla on suurempuoleinen.

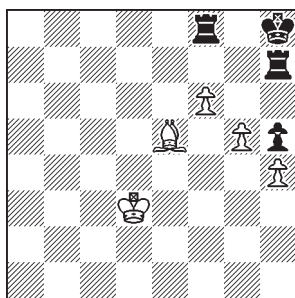
Hassua kuitenkin, että ehkä eniten töitä teetti yksivirkkeisen, selvää englantia olevan lausunnon kääntäminen. Tehtävän N

alkuperäinen tuomarinlausunto kuuluu: "It's the win *after* the swap-off introduction that really grabs us". Miten pukea tuomarin ai-voitus *luontevalle* suomen kielelle. Ei siis: "Se on voitto - -, joka...", koska se on juuri se rakenne, joka saa äidinkielenopettajat he-
räämään öisin omaan huutoonsa. Alempaa löytyvä lopputulokseni on yksi mahdollisuus monista.

Tämänkin kirjoitelman pääasia ovat kuitenkin itse menestystehtävät, joista valtaosan on laatinut edesmennyt, uransa loppupuolella hyvin tuotteliaaksi äitynyt **Pekka Massinen**, jonka kaikki 13 luomusta ovat unohtumatonta "valkea voittaapi" -tyyppiä!

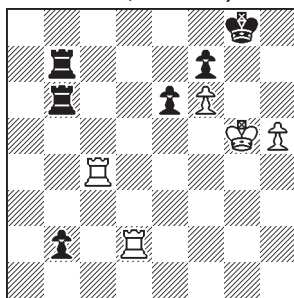
Esittelen tehtävät kilpailujen mukaan aikajärjestyksessä, mikä ei tietenkään ole välttämättä tuomioiden ilmestymisjärjestys. Hyvän esimerkin tästä saattaa tarjota tehtävä **A**. Ao. lehden (joka on sittemmin saanut ajanmukaisemman nimen *Vetshernyj Peterburg*) tuomio ilmestyi vasta *EG*-lehden no:ssa 147 (tammikuu 2003), josta ei käy ilmi, missä tuomio on alunperin ilmestynyt. Tuomarit Juri Fokin ja K. Pohtarev (Potshtarev?) antoivat sanallisen lausunnon ilmeisesti vain palkintotehtävistä. Ratkaisu: 1.f7+ Tg7 2.g6 Td8+ 3.Ke4 Td4+ 4.Kf5 Td8 (4.- Tf4+ 5.Lxf4) 5.Kg5 Tf8 6.Kxh5 (6.Kh6? Tx7

A) Pekka Massinen
1. kum. *Vetshernyj*
Leningrad 1989-90

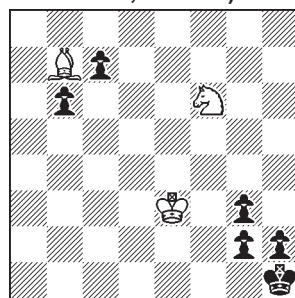
+ 5+4

B) Pekka Massinen
1. kum. *Schach-Echo*
1988-91 (*Die Schwalbe*
171A, VI/1998)

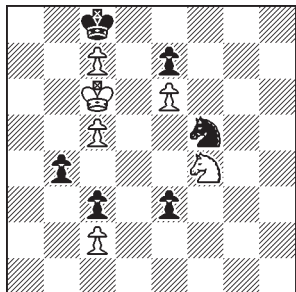
+ 5+6

C) Pekka Massinen
main. *Schach-Echo*
1988-91 (*Die Schwalbe*
171A, VI/1998)

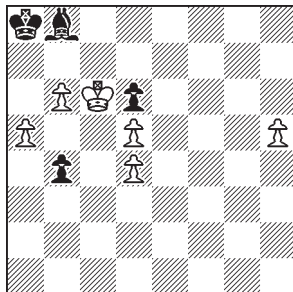
+ 3+6

D) Pekka Massinen
(1. kum. Sachová Skladba
1990-1)

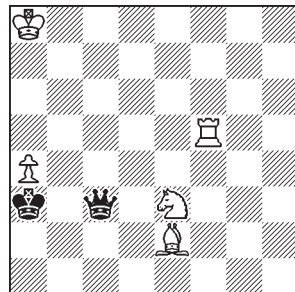
+ 6+6

E) Pekka Massinen
2. main. Szachista
1993-4

+ 6+4

F) Kari Valtonen
main. Suomen Shakki
1993-4

+ 5+2

7.gxf7 patti)Tx7 7.gxf7 Kh7 8.f8R+ (8.f8D,T? Tg5+ patein) Kg8 9.Lxg7 voittaen. Pattiansojen välttelyä.

Kahden seuraavan tehtävän lähde ei ole muuttanut nimeään vaan lakannut kokonaan ilmestymästä! Onneksi toinen saksalaislehti antoi tuomiolle tilaa. Tuomari Virgil Nestorescu (josta sittemmin on tullut laadinnan SM) lausui tehtävästä **B**: "3. WCCT:n teemaa. Mattia mD:n kiinnityksin säestää tässä itsetukinta d8:ssa. VT:n manööveri on opettavainen". 1.Kh6! (1.Tc8+? Kh7 2.Tdd8 Tb5+ 3.Kg4 Tb4+ 4.Kg3 Tb3+ 5.Kg2 Kh6 6.Tg8 b1D 7.Tg7 Tb8) Tb8 2.Tdc2 Td8 3.Tg4+! (siirtojen 3.Tc8 Tb8 4.Txd8 Txd8 5.Txb2 jälkeen ei ole nähtävissä, miten valkea edistyi) Kf8 (3.- Kh8 4.Tg7 b1D 5.Th7+ Kg8 6.Tg2+ Dg6+ 7.hxg6)4.Kh7 Ke8 5.Tc7 b1D+ 6.Kh8 Db4 7.Tg8+ Df8 8.Te7#.

C:lle tuli sijoitus ilman sanallisia kommentteja. Ratkaisu: 1.Re4! (suunnitelmalla R-g5-h3, K-f4xg3) Kg1 2.Rd2 b5 (2.- Kh1 3.Lc6 b5 4.Ke2 b4 5.Ke1 Kg1 6.Rf3+ 7.Rd4) 3.Lc6 (3.Le4? b4 4.Rf3+ Kh1 5.Rd4 Kg1 6.Ke2 c5 7.Rf3+ Kh1 ja esim. 8.Rd2 c4 9.Rxc4 b3 10.Rd2 b2!) b4 4.Rf3+ (4.Ke2? myöhästyy: 4.- b3! 5.Rf3+ Kh1 6.Rd4 b2!) Kh1 5.Rd4 Kg1 6.Ke2 b3 7.Ke1 b2 8.Re2+ Kh1 9.Rxg3+ Kg1 10.Re2+ Kh1 11.Kf2 b1D 12.Lxg2#.

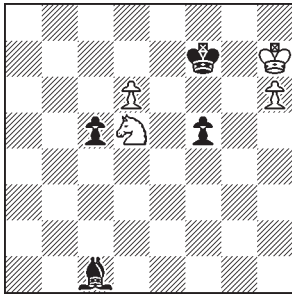
Sachová Skladban vuosikilpailun 1990-1 alustavaan tuomioon tuli niin paljon edeltäjä- ja viriheellisyyssilmoituksia, että jäljelle jäi lopulta vain kaksi tehtävää! Tuomari Jan Sevcik teki erikoisen päätöksen ja mitätöi

koko kilpailun, vaikka jäljelle jääneet tehtävät olivat sijoittuneet alustavassa tuomiossa, toinen 1/2. palkinnolle ja toinen - tehtävä **D** - 1. kunniamaininnalle. *EG*:n toimittajien mielestä tuomarin päätös ei ollut reilu sijoittuneita kohtaan, ja he julkaisivat molemmat tehtävät (*EG* 151). Olemme samaa mieltä ja tallennamme jälkipolville Massisen tehtävän, jonka ratkaisu: 1.Rd5 (1.Re2? b3 2.cxb3 c2 3.b4 Rd4+)Rd4+ 2.Kb6 Rf5 3.Rxb4 Rd4 (3.- e2 4.Rc6) 4.Rd5 Rf5 5.Rxc3 Rd4 (5.- e2 6.Rb5) 6.Rd5 Rf5 7.c3 e2 8.Kc6 e1D 9.Rb6#. VR raivaa toistuvien mattiuhkien avulla ruudun c3 vapaaksi vs:lle, joka vie mustalta syömähampaan eli shakin Rd4+. Tuo mieleen mattitehtäväpuolelta loogisen idean nimeltä työllistämisen- tai ajanvoitto-kykyditys.

Tehtävästä **E** lausui tuomari Andrzej Lewandowski: "Kevyen sarjan lopputehtävä, joka kuitenkin pitää mielenkiintoa yllä. Valitettavasti laatijan ratkaisu päättyy 6. siirtoon, koska jatkot eivät enää olisi yksimääreisiä. Niinpä tehtävästä puuttuu selkeä ydinajatus". 1.Kb5 (1.h6? b3 2.h7 b2 3.h8D b1D 4.Dh3 De4 =)b3 2.Ka6 La7 3.h6 b2 4.h7 b1D 5.h8D+ Lb8 6.Dh3 voittaen.

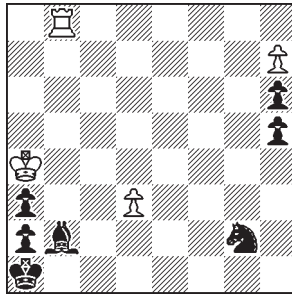
Tuomari Marcel van Herck luonnehti tehtävää **F** seuraavasti: "Valkea torjuu taitavasti sekä patin että ikuisen shakin". 1.Rc4+ (1.a5? Dc8+ 2.Ka7 Dc7+ 3.Ka6 Dc6+) Kb4 (1.- Ka2 2.Re5 & a5; 1.- Kxa4 2.Rb6+ Kb4/ K~3 3.Rd5+/Tf3) 2.Tb5+ (2.Te5? Kxa4! 3.Rb6+ Kb3; 2.a5? Dh8+ 3.K~7 Dh7+; 2.Tf7? Dh8+ 3.Ka7 Kxa4 4.Tb7 D~8+!)Kxa4 3.Tb7

G) Pekka Massinen
#449 Variantim 18
1. kum. Israel Ring Ty
1994

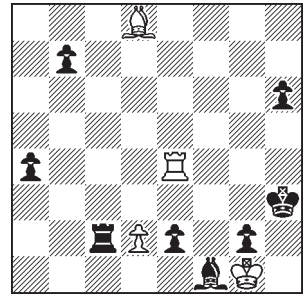
+ 4+4

H) Pekka Massinen
v. Shahmat 5-6/1991
2. main. Israel Ring Ty
1994

+ 4+7

I) Pekka Massinen
main. Sakkélet 1994-5

+ 4+8

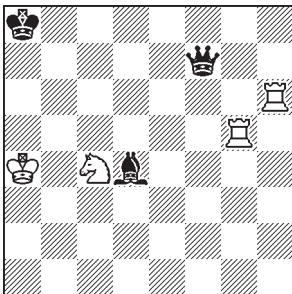
(3.Tb~ Df3+!) Dh8+ 4.Tb8 (4.Ka7? D~8+) Dh1+ 5.Ka7 Dg1+ (5.- Dh7+ 6.Tb7) 6.Tb6 (6.Ka~? Da7+; 6.Kb7? Kb~!) Dg7+ 7.Tb7 Dd4+ (7.- Dg1+ 8.Ka6 Dg6+ 9.Tb6) 8.Ka6 Df6+ 9.Tb6 Dd8 10.Ld1+ Dxd1 11.Rb2+.

"Israel Ring Tourney" tarkoittaa suomeksi sitä, että kilpailuun osallistuvat kaikki israelilaisissa julkaisuissa ko. vuonna julkaistut ensipainokset. Lopputehtäväkilpailuun 1994 otti osaa 20 tehtävää. Lopullisen tuomion 1. sijalle pääsi tehtävä **G**, josta tuomari Amazia Avni lausui: "Tarkkaa valkean 2. siirron valintaa ja miellyttävä loppuasema". 1.d7 Lg5 2.Rf4! (2.Rc7? f4 [tai c4 jne.] 3.Re6 Kxe6 4.Kg6 f3 5.h7 f2 6.h8D f1D)=c4 3.Re6 Kxe6 (3.- c3 4.Rxg5+ Ke7 5.Re6 Kxd7 6.Rd4 f4 7.Kg6 f3 8.Rxf3 c2 9.Re5+ ja 10.Rd3) 4.Kg6 c3 5.h7 c2 6.h8D c1D 7.Dc8 voittaen.

Samassa kilpailussa sijoittuneesta **H**:sta tuomari totesi: "VT:n tarkat liikkeet (b8-d8-g8-e8) tuovat voiton". 1.d4 Lxd4 (1.- Kb1 2.h8D a1D 3.Dh7+ Ka2 [3.- Kc1 4.Dd3] 4.Dg8+ Kb1 5.Dxg2 Da2 [5.- Ka2 6.Dd5+ Kb1 7.Db3] 6.Df1+ Kc2 7.De2+) 2.Td8 Le5 (2.- Kb2 2.Txd4 a1D 3.h8D Ka2 5.Dg8; 2.- Lg7 3.Kb3 Re3 4.Tg8) 3.Kb3 Re3 4.Tg8 Rg4 5.Te8 Kb1 6.Txe5 (6.h8D? a1R+) Rxe5 (6.- a1R+ 7.Kxa3 Rc2+ 8.Kb3 Rd4+ 9.Kc3 Rxe5 10.h8D R5f3 (10.- R4f3 11.Dh7+) 11.Dxh6 h4 12.Db6+ Kc1 13.Db2+ Kd1 14.Kd3 Ke1 15.Ke3) 7.h8D a1D 8.Dh7+ Kc1 9.Dc2#.

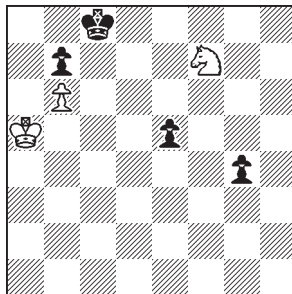
Sakkéletin kaksivuotiskilpailun 1994-5 tuomitsi Attila Korányi. Käytössämme ei ole tuomarin lausuntoja, joten tehtävän I osalta on tyytyminen vain ratkaisuun ilman isompi huomautuksia: 1.Lh4 Tc4 2.d4 (2.Txc4

J) Pekka Massinen
2. main. Suomen Shakki
1995-6

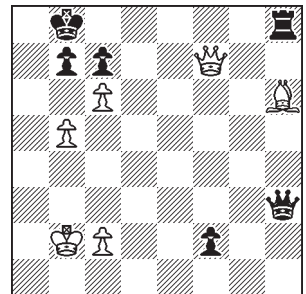
+ 4+3

K) Pekka Massinen
4. main. Suomen Shakki
1995-6

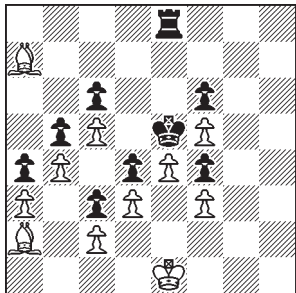
+ 3+4

L) Pekka Massinen
1. main. Die Schwalbe
1995-6

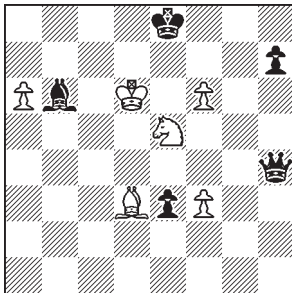
+ 6+6

M) Reino Heiskanen
Erik. kum. F. Simhovitsh-
100 1996

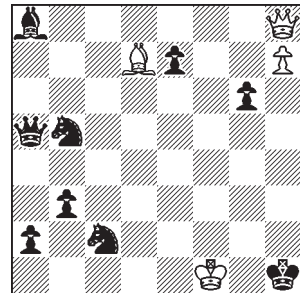
+ 11+9

N) Pekka Massinen
6. main. *Rochade Europa*
1996-7

+ 6+5

O) Pekka Massinen
erik.kum. Podgajets 50 JT
1997

+ 4+9

e1D) Tc3 3.Le1 Tg3 4.d5 a3 5.d6 a2 6.Ta4 b5 7.Txa2 Td3 8.Td2 Txd2 9.Lxd2 voittaen.

Sen sijaan *Suomen Shakin* 1995-6 kilpailusta on käytettävissä sekä tuomari Lewandowskin lausunto että täydelliset ratkaisut. Tuomarin mielestä **J**:ssä voitto saavutetaan "kiinnostavasti, joskin hiukan mekaanisesti", sillä "mustalta puuttuu vastapeli". 1.Ta5+ (1.Ta6+? Kb8 2.Tb5+ Kc7 3.Tb7+ Kxb7 4.Rd6+ Kxa6 =) Kb8 (1.- La7 2.Th8+ Kb7 3.Rd6+) 2.Tb5+ Ka8 (2.- Kc7 3.Tb7+ Kxb7 4.Rd6+) 3.Ta6+ (3.Tc6? Db7 =) La7 4.Rb6+ Kb7 5.Rd5+ Kc8 (5.- Ka8 6.Te6! Dh7 [6.- Lb8 7.Te7] 7.Te8+ Lb8 8.Ta5+ Kb7 9.Te7+) 6.Tc6+ (6.Tf6? De8 =) Kd8 7.Tf6 Dg7 (7.- De8 8.Td6+ Kc8 9.Rf6 ja kuten pääjatkossa) 8.Td6+ Kc8 (8.- Ke8 9.Rf6+ Kf8 10.Td8+ K~7 11.Td7+ Kxf6 12.Txg7 Kxg7 13.Tb7+) 9.Tc6+ (9.Tf6? Dc7 =) Kd8 10.Rf6 ja uhkaus 11.Td5+ 12.Td7+ 13.Tc8+ ratkaisee.

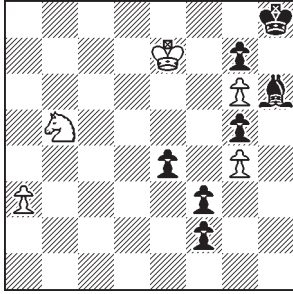
Tehtävä**K** on tuomarin mielestä "miellyttävä miniatyyri, jonka omaperäisyys on kuitenkin vähäinen". 1.Rd6+ (1.Rxe5+g3 2.Kb5 g2 3.Rf3 Kd7 4.Kc5 Ke6 5.Rg1 Ke7 6.Rh3 Kd7 7.Kd5 Ke7 =) Kd7 (1.- Kb8 2.Re4 Kc8 3.Kb5 Kd7 [3.- Kd8 4.Kc5 Ke7 5.Kd5] 4.Rf6+ Ke6 5.Rxg4 Kd5 6.Re3+ Kd4 7.Rc4 e4 [7.- Kd5 8.Ra5 e4 9.Rxb7 e3 10.Rc5] 8.Rd6! Kd5 [8.- e3 9.Rf5+ Ke4 10.Rxe3 Kxe3 11.Kc5] 9.Rxb7 e3 10.Rc5 Kd4 ja nyt esim. 11.Re6+ Ke4 12.Rg5+ Kf4 13.b7; 1.- Kd8 2.Rxb7 Ke7 3.Rd6 Kxd6 4.Ka6 g3 5.b7 Kc7 6.Ka7) 2.Rxb7 (2.Re4? Ke6 3.Kb5 Kf5 =) g3 3.Rc5+ Kc8! (3.- Kc6 4.Rd3! g2 5.Rxe5+ Kd5 6.Rf3 Ke4

7.Rg1; 3.- Kd8 4.Re6+ & Rg5 & Rh3; 3.- Ke7 4.b7 g2 5.b8D g1D 6.Da7+ johtaa päämuunnelmaan) 4.Kb5 g2 5.Kc6 g1D 6.b7+ Kd8 (6.- Kb8 7.Rd7+ Ka7 8.b8D+) 7.b8D+ Ke7 8.Da7+! (8.Dd6+/Dc7+? Kf7/Kf6!) Ke8 9.Dd7+ Kf8 10.Re6+ Kg8 11.Dd8+! (11.De8+? Kh7 12.Dh5+ Kg8 =) K~7 12.Rg5+ Kg6 (12.- Kh6 13.Dh8+ Kg6 14.Dh7+ Kf6 15.Df7+; 12.- Kg7 13.De7+) 13.De8+ Kf5 (13.- Kh6 14.Dh8+ jne.) 14.De6+ Kf4/Kxg5 15.Rh3+/Dg8+ voittaen D:n.

Tehtävästä **L** lausui tuomari Harold van der Heijden: "Hauska matti, joskin aika pakotetun pelin päätteeksi". 1.b6 Tc8 2.Lf4 f1D 3.Lxc7+ Ka8 4.Da2+ Da6 5.cxb7+ Kxb7 6.Dd5#.

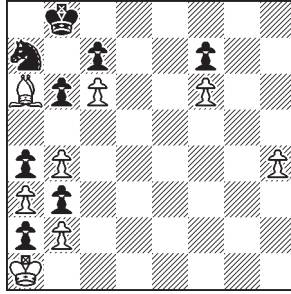
Froim Simhovitshin (1896-1945) syntymän 100-vuotismuistoturnaukseen saapui 44 laatijalta 60 tehtävää. Niistä useat osoitautuivat edelletyiksi tai virheellisiksi, mutta tuomari Viktor Razumenko sijoitti silti peräti 21 tehtävää, joista **M** käsittelee hänen mielestään Korolkov-teemaa erikoisesti: 1.Lf7 (uhkasi Th[g]8 ikuisin shakein tai patein) Tg8 2.Lg6 Th8 3.Lh5 Tg8 4.Lg4 Th8 5.Lh3 Tg8 6.Lf1 Ta8 7.Lb6 Ta7 8.Kd1 T~7 9.Kc1 T~7 10.Kb1 T~7 11.Ka2 T~7 12.Lh3 T~7 13.Lg4 T~7 14.Lh5 Tf7 15.Lg6 Te7 16.Le8 Td7 17.La5 Th7 18.Lxc6. Idean kantatehtäviä lienee seuraava, jossa musta operoi mattiuhilla: V. Korolkov, 1.-2. palk. *Shahmaty v SSSR* 1934 (versio), Kc1 Da7 Lf1 sa6 c2 h5 - Ka1 Tc8 Lc3 sb4 se5 g6 g7 h2 (6+8) +, 1.Db7 e4 2.Dxe4 Te8 3.a7 h1D 4.a8D+ Txa8 5.Dxh1 Te8 6.Le2 Td8 7.Ld3 Te8 8.Le4 Td8

P) Jorma Pitkänen
3. main. Martin-Zilina
1998-9

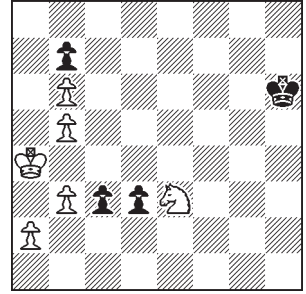
+ 5+7

Q) Jorma Pitkänen
erik.kum. Viktor Kaljagin
50 JT

+ 8+8

R) Jorma Pitkänen
2. kum. Best Problems
2002-3

= 6+4

9.Ld5 Te8 10.Le6 Td8 11.Ld7.

Tehtävälle **N** tuomari John Roycroft antoi aluksi 2. palkinnon, mutta Marco Campiolin tekemän tietokonetarkastuksen osoitettua tehtävässä olevan monia "transposition duals", se päättyi lopulta palkintolistan viimeiselle sijalle. 1.Lg6+ hxg6 (1.- Kd8 2.Rc6+ Kc8 3.Lf5#; 1.- Kf8 2.Rd7+ Kg8 3.f7+ Kg7 4.f8D+ Kxg6 5.Re5+ Kh5 [5.- Kg5 6.De7+] 6.Df7+ Kg5 [6.- Kh6 7.Rg4+] 7.De7+ Kh5 8.Dxh7+ Kg5 9.Rf7+) 2.f7+ Kf8 3.Rxg6+ Kxf7 4.Rxh4 Kf6 5.Kc6 Ld4 (5.- e2 6.Rg2) 6.Kb7 Ke5 7.Rg2 Kd5 8.a7 Lxa7 9.Kxa7 Kd4 10.Kb6 Kd3 11.Rf4+ Kd2 (11.- Kd4 12.Kc6 Ke5 13.Re2) 12.Kc5 Ke1 13.Kd4 Kf2 14.Ke4. Tuomari: "Itse asiassa vasta voitto yksinkertaistavan johdannon jälkeä todella sävyyttää".

Mihail Podgajets on sama mies, joka on ollut yksi ex-MM Anatoli Karpovin valmentajista. Podgajetsin 50-vuotisjuhlturnauksen järjestivät Odessan Yhdistynyt Shakki- ja Tammikerho ja Mustanmeren Laattijayhdistys, ja sen tuomitsivat juhlija ja Sergei Tkatschenko. Heidän lausuntonsa ryydittää tehtävän **O** ratkaisua: "1.Da1 (1.Dxa8? Dxa8 2.Lc6+ Kh2 3.Lxa8 a1D+) Rbd4 (1.- Rc3 2.h8D+ Dh5 3.Dxa8+ Rd5 4.Dxd5+ Dxd5 5.Dh8+ Dh5 6.Da8+ Kh2 7.Dg2#) 2.h8D+ (2.Kf2+? Rxa1 3.h8D+ Dh5 4.Dxa8+ Df3+) Dh5 3.Dxa8+ Rf3 (Hän luulee olevansa turvassa nyt, kun kuningas on päässyt palkhästä) 4.Lg4 (4.Lc6? Kh2 5.Lxf3 Db5+ 6.Kf2 Dc5+ 7.Ke2 De3+ 8.Kd1 De1#) Dxg4 (4.- Db5+ 5.Kf2+) 5.D1h8+ voittaen. Valkean

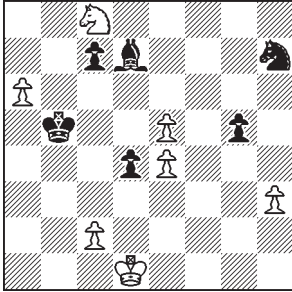
daamien poikkeukselliset liikkeet kolmen nurkan kautta käyttävät hyödykseen mK:n sijaintia neljännessä. Epäilemättä tämän lopputehtävän idealla on tarjottavaa käytännön loppupelille. Nostattaa hymyn suupieliiin!"

Seuraava kvartetti on tuotteliaan lahtelaisystävämme menestyksiä, joista kolmelle ensimmäiselle yhteistä näyttää olevan patin ja korotusten yhdistäminen. **P**: 1.Kf8 (1.Rd6? Kg8) f1D 2.Rd6 Dc4 3.Rxc4 f2 4.Re3 f1D+ 5.Rxf1 e3 6.Rg3 e2 7.Rf5 e1D 8.Rxh6 (8.Rd6? Db4! 9.axb4 patti) Df2+ 9.Rf7+ Dxf7 10.gxf7.

Viktor Kaljaginin 50-vuotisjuhlturnauksen tuomitsi kahdessa ryhmässä jekaterinburgilaisjuhlija itse. Tehtävä **Q** sijoittui voittolopputehtävien ryhmässä: 1.b5 (1.h5? Rxc6 2.h6 Rxb4!) Rc8 2.Lxc8 (2.h5? Rd6! 3.h6 Rc4 4.h7 Re3 5.h8D+ Ka7) Kxc8 3.h5 Kb8 4.h6 Ka8 5.h7 Ka7 6.h8R! (6.h8D,T? patti).

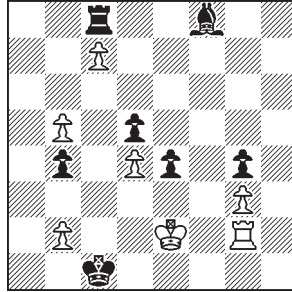
Italialaisen *Best Problems*in vuosikilpailu 2002-3 oli tuoreen tehtäväshakkilehden ensimmäinen. Lopputehtäväkilpailuun otti osaa 17 laatijaa 12 maasta yhteensä 31 tehtävällä. Tehtävä **R** saavutti kunniakkaan 3. sijan: 1.b4 (1.Ka3? d2!; 1.Kb4? c2!; 1.Rg4+? Kh5! [1.- Kg5? 2.Rf2 d2 3.Re4+]) c2 2.Rxc2 dxc2 3.Ka5! c1R (3.- a1D 4.a4 =) 4.Ka4 (4.a3? Kg5 5.Ka4 Kf4 6.Ka5 Ke3 7.Ka4 Kd3 8.Ka5 Kc3 9.Ka4 Rd3 10.Ka5 Rb2 11.a4 Rc4#) Rxa2 (4.- Kg5 5.Ka3 Kf4 6.Kb2 & 7.a4) 5.Kb3 (5.Ka3? Rc3 6.Kb3 Re4 7.Kc4 Kg6 8.Kd5 Kf5) tasapelellin, esim. 5.-

S) Jorma Pitkänen
2. main. Suomen Shakki
2002-3

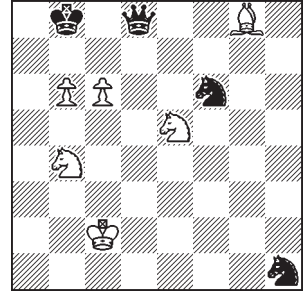
= 7+6

T) Reino Heiskanen
3. main. Suomen Shakki
2002-3

= 7+7

U) Kari Valtonen
2. main. Schach 2002-3

+ 6+4

Rc1+ 6.Kc4 Re2 7.Kd5 Rc3+ 8.Kd6 Rxb5+ 9.Kc5. Tuomari Mr. Veneziano: "VK:n odotamaton paluu, jota ryydittää pienkorotus."

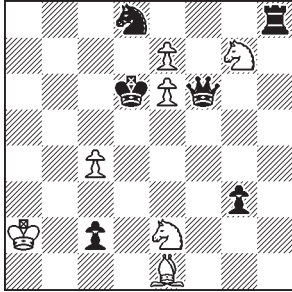
Tehtävää **S** arvioi tuomari Marco Campioli seuraavasti: "Kaksi loistosiirtoa, 1.e6 ja 4.Kd2, hyviä houkutuksia ja vK:n tarkkaa peliä. Sotilaita on kuitenkin hiukan liikaa ja mR ei liiku lainkaan.". 1.e6! (1.a7? Lc6 & Lxe4)Lxc8 (1.- Le8? 2.a7 Lc6 3.e5 Ka6 4.e7 Kb7 5.Ke1! +-) 2.a7 Lb7 3.e5 Kc6 4.Kd2! (4.Ke1? g4 5.h4 g3; 4.Ke2? La6+ 5.K~ Kb7 6.e7 Lb5) g4 5.h4 g3 6.Ke1 g2 7.Kf2 La8 8.Kg1.

T kirvoitti seuraavanlaisen lausunnon: "Tehtävä jakautuu kahteen erilliseen osaan: alussa mielenkiintoiset taktiset käänneet johtavat vastasyntyneen D:n lyömiseen, ja sitten tuttu loppuvaihe, jossa musta ei voi lyödä vT:ia välittömän patin takia. VK:n ympärillä oleva rakennelma on hiukan staattinen: viisi sotilasta jää ratkaisussa liikkumattomiksi." 1.b6! (1.Tf2? Ld6 2.Tf6 Lxc7 3.Tc6+ Kxb2 4.b6 Lxb6 5.Txc8 Lxd4) Ld6 2.b7 (2.Ke3? Lxc7 3.bxc7 Txc7 4.Tf2 b3) Txc7 3.b8D Tc2+ 4.Ke3 Lxb8 (4.- Te2+ 5.Txe2 Lxb8 6.b3 Lxg3 7.Tg2=) 5.Tg1+ Kxb2 6.Tb1+ Ka3 (6.- Kc3 7.Tb3+ Kc4 8.Txb4+; 6.- Ka2 7.Tb2+ Ka3 8.T~+) 7.Tb3+ Ka4 8.Txb4+ ja ikuinen shakki tai patti.

Tehtävässä **U** on paitsi satsin pisin ratkaisu myös kärsivällisyyttä vaativa analyysiviidakko: 1.Ra6+! (1.c7+? Dxc7+ 2.Ra6??; 1.Ld5? Dxb6!) Ka8 2.Rc7+ Kb8 3.Ld5! (uhaten 4.Ra6+ Ka8 5.c7+) Rxd5 (3.- Dxc7 4.bxc7+ Kxc7 5.Lxh1; 3.- Dh8 4.Ra6+ Ka8

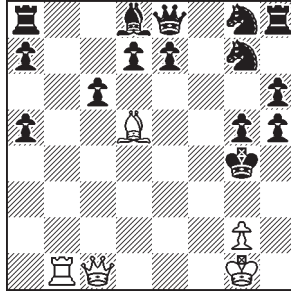
5.Lg2 Rg3[f2] [5.- Dh7+ 6.Kb2 Re4 7.b7+] 6.c7+ Rg[f]e4 7.Rc5 Dc8 8.Rxe4; 3.- Df8 4.Ra6+ Ka8 5.Lxh1; 3.- Dd6 4.Ra6+ Ka8 [4.- Kc8 5.b7+ Kd8 6.Rf7+] 5.c7+ Rxd5 6.c8D+; 3.- De7 4.Ra6+ Kc8 5.b7+; 3.- Dc8 4.Lxh1; 3.- Kc8 4.Le6+ Kb8 5.Ra6+ Ka8 6.c7 & 7.c8D+) 4.Rxd5 (4.Rd7+? Dxd7! [4.- Kc8? 5.Rxd5 Dxd7 6.cxd7+ Kxd7 7.b7] 5.cxd7 [5.Ra6+ Kc8 6.cxd7+ Kxd7 7.b7 Rb4+! 8.Rxb4 Kc7 =] Rb4+ 6.Kc3 Rc6 =) Dxd5 5.Rd7+ Kc8 6.b7+ Kc7 (6.- Kd8 7.b8D+ Ke7 8.Df8+) 7.b8D+ Kxc6 8.Re5+ Kc5 9.Rd3+ Kd4 10.Dh8+ Ke3 (10.- Kc4 11.Dc3+ ja kuten päämuunnelma) 11.Dh6+ Kd4 12.Dg7+ Ke4 (12.- Ke3 13.Dg1+) 13.Dg4+ (13.Dg2+ [? aikahäviö]) Kd4 14.Dg1+? [14.Dg7+!] Kc4! =) Ke3 14.Dg1+ Ke4 15.Dxh1+ Kd4 16.Dh8+ Ke3 (16.- Ke4 17.Dh4+ Kf5 18.Dh5+ Ke6 19.Rf4+) 17.Dh6+ Kd4 18.Dg7[f6]+ Kc4 19.Dc3+ Kb5 20.Db2+ Ka5 21.Db4+ Ka6 22.Rc5+ Ka7 23.Da5+ Kb8 24.Ra6+ Kc8(!) 25.Dc7# (25.Dxd5?? patti). Tuomari van der Heijdenin mielestä "tehtävä ansaitsee maininnan johdantonsa ansiosta. Sen jälkeinen ratkaisu on sitä vastoin suurelta osin edelletty: V. Bogorelov & V. Persianov, 2. main. Birnov MT 1999: Kc2 Dg8 Ld3 Rf2 - Kc6 Dd7 Td5 (4+3) +, 1.Le4 Kc5 2.Lxd5 Dxd5 3.Rd3+ Kc4 4.Dc8+ Kd4 5.Dh8+..." Itse asiassa on olemassa vielä vanhempikin edeltäjä (S. Rumjantsev, *Shahmaty* v SSSR 1984: Kh5 Rf7 sd5 e5 g7 - Kd7 Dg8 [5+2] +) - kuten Pauli Perkononjan informoimana ensipainostojalle aikanaan ilmoitin - joka lisäksi edeltää täysin tuomios-

V) Pauli Perkonaja
2. main. Pietro Rossi 80
JT 2004

+ 7+6

W) Per Olin
main. Gurgenidze 50 JT
2004

+ 5+15

Huom. Kirjoituksen alussa mainittuun puutteeseen on tulossa korjaus, sillä Harri Hurme saa FIDE-albumiin 1998-2000 yhden lopputehävän!

sa mainitun vertailutehtävän ja on sitä paljon parempi. Toisaalta tarjotessani tehtävääni julkaistavaksi ajattelin, että 15 siirron mittainen "johdanto" tekisi kokonaisuudesta riittävän omaperäisen.

Pietro Rossin 80-vuotisjuhlakilpailuun saapui komeasti 91 tehtävää 62 laatijalta, jotka edustivat 23 maata! Tehtävistä peräti 62% osoittautui virheellisiksi tai edelletyiksi. Tuomari Rossi jakoi sijoittuneet neljään kategoriaan: palkinnot, kunniamaininnat, maininnat ja kiitosmaininnat. Tehtävästä **V** hän sanoi: "Tätä työtä luonnehtiva idea ei ole uusi, mutta tapa, jolla se toteutetaan, on omaperäinen. Pienkorotus ratkaisun alussa tarjoaa valkealle tilaisuuden saavuttaa voitto kolmen ratsun yhteistyöllä. Valitettavasti liian monet peräkkäiset lyönnit turmelevat tehtävän arvoa". 1.e8R+ Kc5 2.Rxf6 Rxe6 3.Rxe6+ Kxc4 4.R6f4 Th1 5.Ld2 g2 6.Rxg2 Kd3 7.Ref4+ Kxd2 8.Re4+ Kd1 9.Re3+ Ke1 10.Rxc2+ Kf1 11.Re3+ Kg1 (11.- Ke1 12.Rfg2+ Ke2 13.Rg3+) 12.Re2+ Kh2 13.Rg5 Tg[e]1 14.Rf3+. Valitettavasti tuomiojulkaisussa annettiin vain ratkaisun päämuunnelma.

Georgialaisen mestarilaatijan David Gurgenidzen 50-vuotisjuhlaturnaus houkutteli myös runsaan osanoton, 97 tehtävää, joista jälleen suuri osa karsiutui tutuista syistä. Juhlilja päätti tuomita kilpailun kolmessa ryhmässä, joista toisessa oli loppupeliteorialle merkittäviä lopputehtäviä ja kolmannessa lopputehtäviä systemaattisin manööverein. Ensimmäinen ryhmä, johon myös **W** kuului,

oli ns. pääryhmä. Olinin tehtävästä Gurgenidze totesi: "Materiaali ei ole tavanomainen eikä ole mattikaan". 1.Df1 (1.Dc3!? Lb6+ 2.Kh1 Kf5 3.Tf1+ Kg6 4.Dc2+ Rf5 5.Dxf5+ Kg7 6.Lf7 Th7 7.Lxe8 Rf6 8.Lxd7 Td8 9.Lxc6 Td4 10.g3 Kh8 =) Lb6+ 2.Txb6 (2.Kh1? Df8) Df8 3.Lf3+ Kf5 (3.- Kf4 4.Lxc6+ Ke5 5.Da1+) 4.Lxc6+ Ke5 5.Da1+ Kf5 6.Db1+ Ke5 (6.- Kg4 7.Lxd7+ e6 8.Txe6 Rxe6 9.De4+ Kg3 10.De3+ Kg4 11.Lxe6+) 7.De4+ Kf6 8.Dg6+ Kxg6 9.Le4+ Kf7 10.Lg6#.

Tehtävät **S-W** julkaistaan peukut pystyssä, sillä ko. kilpailujen valitusajat umpeutuivat vasta joulutammikuussa. Parempi ehkä kuitenkin, että ne tulivat mukaan, jos seuraavaan koosteen ilmestymiseen kuluu jälleen yhdeksän vuotta.

Lähetätkääpä kansainvälisissä laadintakilpailuissa menestyneitä matti-, apu- ja itsematti- sekä lopputehtäviä edelleen osoitteeseen *Kari Valtonen, Finnimäenkatu 4 L 108, 33710 Tampere*. Satu-, retro- ja shakkimatemaattisista tehtävistä on kiinnostunut *Henry Tanner, Laivalahdenkaari 9 B 37, 00810 Helsinki (sähköposti: henry.tanner @mbnet.fi)*.

ST:n tehtävällat

Tehtävällat Helsingissä jatkuvat Shakkikodissa joka toinen keskiviikko parillisilla viikoilla klo 18.30-21.30. Pirkanmaan shakkitehtäväkerho kokoontuu Tampereella Vanhan kirjastotalon Mäkelän kabinetissa joka kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona.

Ensipainokset

Originals

Tuomarit / Judges: 2# 2003-2004: **NN**, 3# 2004-2005: **NN**, n# 2004-2005: **NN**,
lopputehtävät/*studies* 2003-2004: **Edward Stoffelen**, a#2/h#2 2003-2004: **Valeri**
Gurov, a#3/h#3 2004-2005: **NN**, a#n/h#n 2004-2005: **Marko Ylijoki**, i#/s# 2004-2005:
NN, satutehtävät/*fairies* 2004: **Olivier Ronat**

Mattitehtävät / *Direct mates*

Jukka Tuovinen

Steniuksentie 35 A 1, 00320 HELSINKI

Puh/Tel.: 040 590 6609

e-mail: tuovinenj@hotmail.com

Edellisen numeron tehtävässä 2716 oli kuviovirhe, ja se julkaistaan nyt uudelleen ratkaistavaksi. Kaikki muut tehtävät ovat koneella tarkistettuja. Ratkaisuaikaa seitsemän viikkoa.

MATTITEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 3/2004

2693. Räisänen & Pitkänen 1.Rf4!
(2.Rg6#) Dxf4/Txf6/Txf4/gxf4 2.Txe8/Lxf6/
Dh7/Tg8#.

2694. Onkoud 1.d4? (2. Rxf6(A)/
Re3(B)#) cxd4/Txd4 2.Rf4(C)/Rc7(D)#, 1.-
Lg5!, **1.dxc3!**(2.Rf4(C)/Rc7(D)#) Txe5/Lxe5/
Dxb3/Rxd6 2.Rxf6(A)/Re3(B)/Txc5/Txd6#.
Thème Odessa basé sur des autoblocages
(laatija). Onhan kaksoisaskel alkusiirtona
aina jonkinlainen tempu, mutta ei aina jaksa
viejättää (AHa). Hyvä houkutus (HK).

2695. Jarmonov 1.La3!(2.exf8D+ Kxf8
3.Tf6#) Rf6 2.e8D+ Kxe8 3.Te7#, 1.-Rxd6
2.e8D+ Kxe8/Kf6 2.Rxd6/Lb2#, 1.-De6
2.Txe6 (3.exf8D#) Rf6(d6)/Txc6 3.e8D/
exf8R#. Jotain hauskaa, vaikka helppoa
(AHa).

2696. Garfalo & Tanner 1.Ld6?
(2.Dxd4+ Lxd4 3.Rf6#) Tbd3!, 1.Dc4?
(2.Dd5#) Txh5!, 1.Dd6? (2.Dd5#) Txb5!,
1.Lg5! (2.Dxd4+ Lxd4 3.Rf6#) Thd3 2.Dc4
(3.Dd5#) Rc3/Re3/Txb5Rxc4 3.Dxd3/Rg3/
Dxd3/Lc6#, 1.-Tbd3 2.Df8 (3.Df5#) Re3/
Txh5/Lxf8/Lf6 3.Lxd3/Lxd3/Rf6/Rxf6#, 1.-
Txb4/Txh5 2.d3+ Txd3 3.Lxd3#.

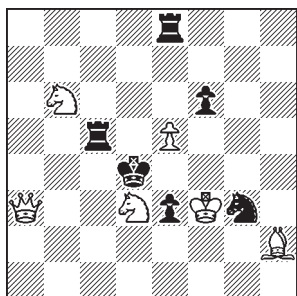
2697. Aleksandrov 1.Kd3!f6 2.Rf3+ Kh3
3.Dc8+ f5 4.Dxf5#, 1.-f5 2.Rf3+ Kh3 3.Dh6+
Kg4 4.Re5#, 1.-e4+ 2.Kxe4 f5+ 3.Kxf5 Dgx1
4.Dh6#. Ei kovin vaikea, mutta miellyttävä
siirtopakkoalku ja kauniit matit! (AHa)

Huom! Suorissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaattista houkutusta, **e** taas esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Niitä ei tarvitse ilmoittaa ratkaisussa. Apumateissa vaihdella ilmaistaan asteriskilla, esim a#2*.

Note! In direct mates (n#) and selfmates (i#n) h under a diagram means a thematic try, while e means setplay. You need not give tries & setplays in your solutions. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2 (= helpmate in two with setplay).*

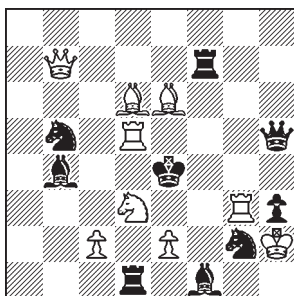
Piece abbreviations in Finnish are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight

2726. Cornelis Groeneveld
Aalten - NLD

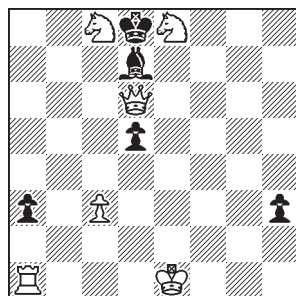
2# 6+6

2727. Stanislav Juricek
Vsetin - CZE

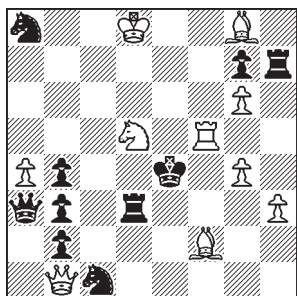
2# 9+9

2728. Carl-Erik Spåre
Ylämylly

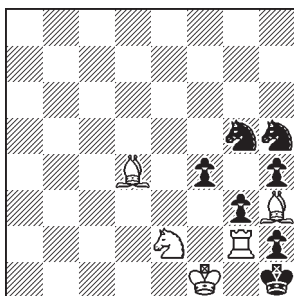
3# ehhhh 6+5

2729. Jan Hannelius
Kangasala

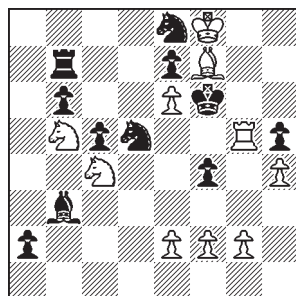
3# h 10+10

2730. Jaakko Räisänen
Lahti

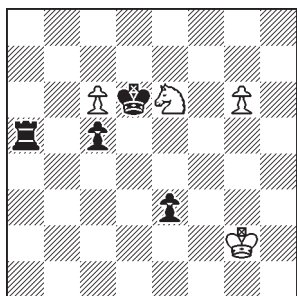
5# 5+7

2716k. Igor Jarmonov
Mariupol - UKR

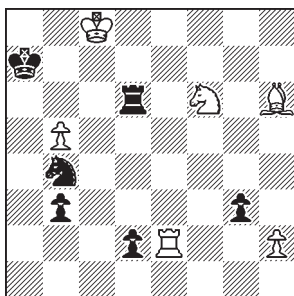
7# 10+11

2731. Ilham Aliev &
Kenan Velihanov
AZE

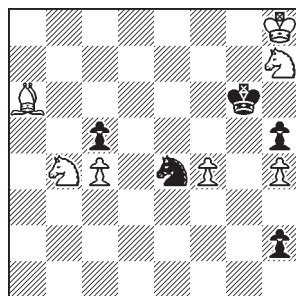
Tasapeli (=) 4+4

2732. Iuri Akobia
Tbilisi - GEO

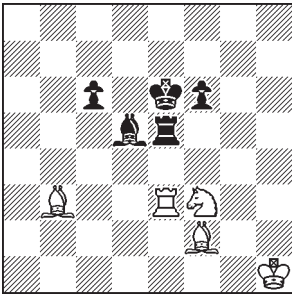
Voitto (+) 6+6

2733. Peter Vassilev &
Mladen Missana
Sofia - BGR

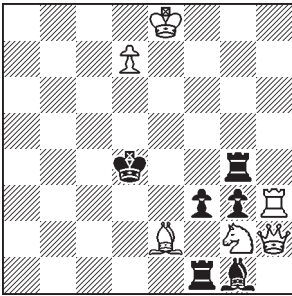
Tasapeli (=) 7+5

2734.
Krzysztof Drazkowski
Wloclawek - POL

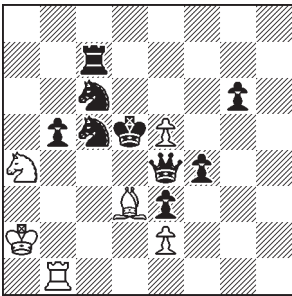
a#2 b) vLb3↔vRf3 5+5

2737. Kauko Väisänen &
Mikael Grönroos
Helsinki/Vaasa
Omistus:
Hannu Harkola 60

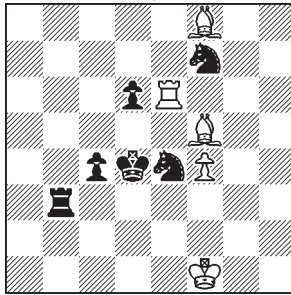
a#2 6+6
b) vT c)&-vL d)&-vR e)&-vD

2740. Jorma Paavilainen
Espoo
Omistus: Teppo Mänttä 50

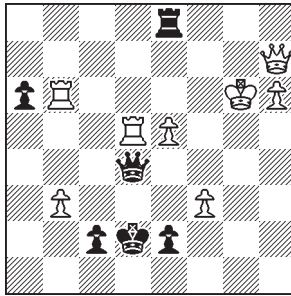
a#2 6+9
b) vTb1→c1 c) vTb1→h5

2735. Hannu Harkola
Helsinki
Kiitos omistustehtävien
laatijoille

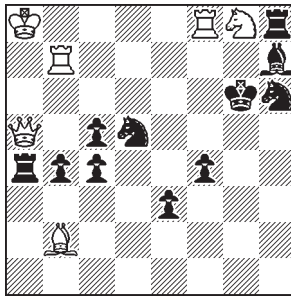
a#2 b) mKd4↔msc4 5+6

2738. Christer Jonsson
Skärholmen - SWE

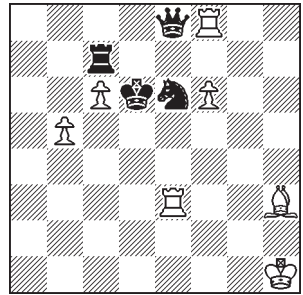
a#2 2.1.1.1. 8+6

2741. Michal Dragoun
Praha - CZE

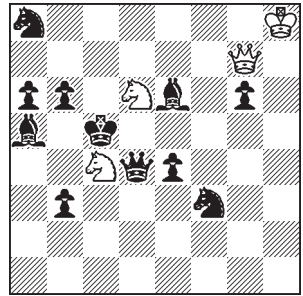
a#2 2.1.1.1 6+11

2736. Mirko Degenkolbe &
Franz Pacht
Meerane/Ludwigshafen -
DEU

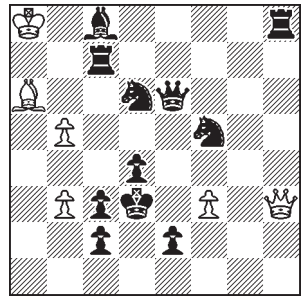
a#2 b) vLh3→e1 7+4

2739. Unto Heinonen
Helsinki

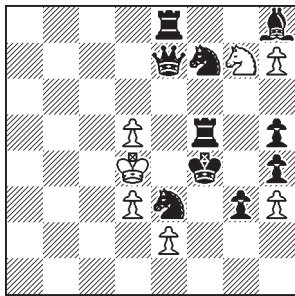
a#2 4.1.1.1. 4+11

2742. Kari Valtonen
Tampere

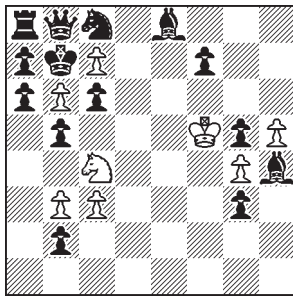
a#2 b) msc3→d2 6+11

2743. Emanuel Navon
Holon -ISR

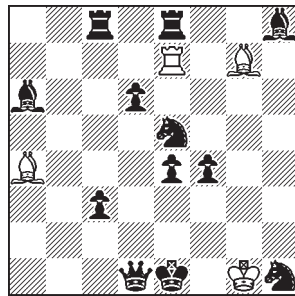
a#2 b) vDg7 c) vTg7 7+10

2744. Tomislav Petrovic
Negotin -YUG

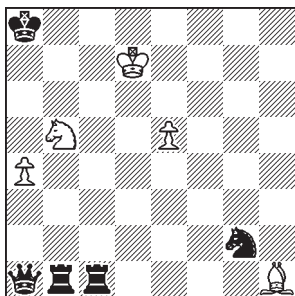
a#2* 8+14

2745. Abdelaziz Onkoud
Stains -FRA

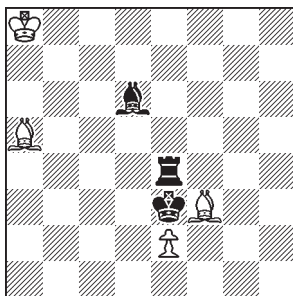
a#2½ 0.2.1.1.1.1. 4+12

2746. Carl-Erik Spåre
Ylämylly

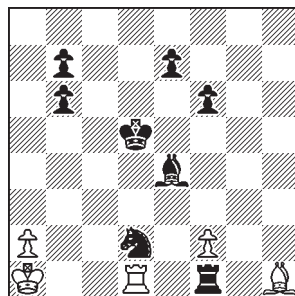
a#2½ 0.3.1.1.1.1. 5+5

2747. Czeslaw Janczura
& Timo Koistinen
Gubin -POL / Mustasaari

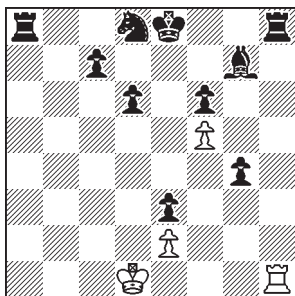
a#3 3.1.1.1.1.1. 4+3

2748. Unto Heinonen
Helsinki

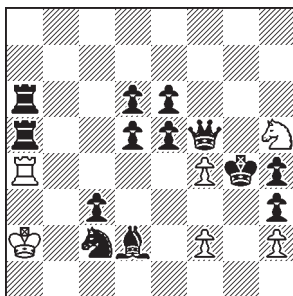
a#3 2.1.1.1.1.1. 5+8

2749. Hannu Sokka
Turku

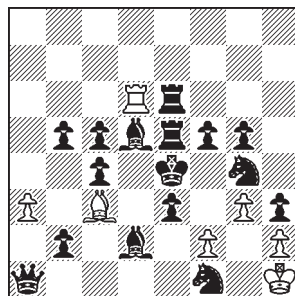
a#3 4+10
b) peilikuva (Ke1-Kd8)

2750. Christopher Jones
Henbury -GBR

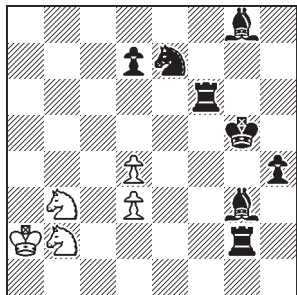
a#3 b) -msh3 6+13

2751. Mikola Kolesnik &
Roman Zalokotshki &
Mikael Grönroos
Gruzke/Sambir-UKR /
Vaasa

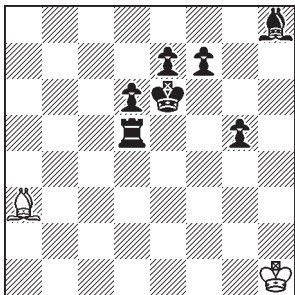
a#3 b) -mLd5 7+16

2752. Christer Jonsson
Skärholmen - SWE

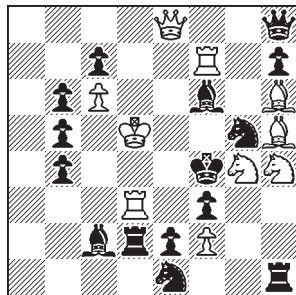
a#4 2.1.1... 5+8

2753. Mikola Kolesnik &
Roman Zalokotshki &
Mikael Grönroos
Gruzke/Sambir - UKR/
Vaasa

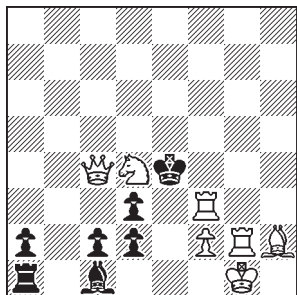
a#5 2+7

2754. Hannu Sokka
Turku

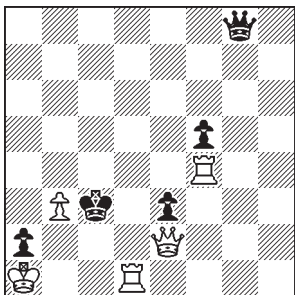
i#2 eh 10+15

2755. Diyan Kostadinov
Burgas - BGR

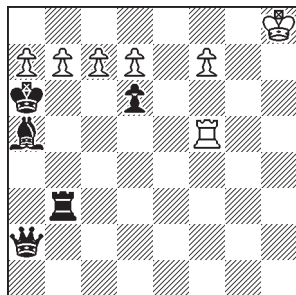
i#3 7+7

2756. Eugeniusz Iwanow
Czestochowa - POL

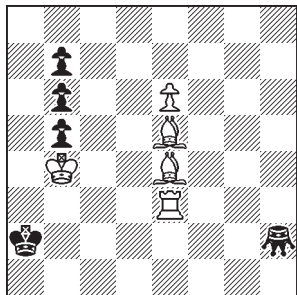
i#3 b) Td1→a3 i#4 5+5
c) Tf4→d4 i#5

2757. Ioannis Garoufalidis
Ateena - GRC

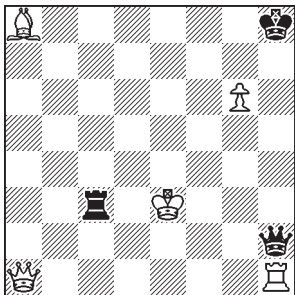
i#11 b) +mTb1 7+5

2758. Stefano Spinelli
Saronno - ITA

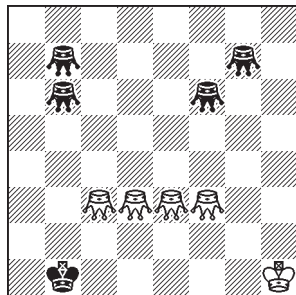
i#7 heinäsiirrot h2 5+5

2759. Jorma Pitkänen
Lahti

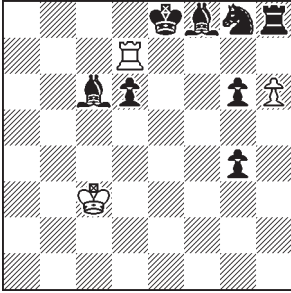
i#6 pisinsiirtoinen 5+3

2760. Teppo Mänttä
Pori

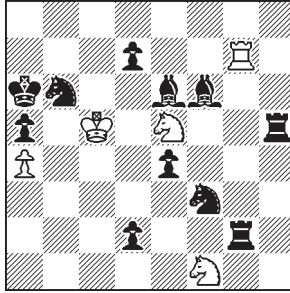
i#8 b) Kh1→a8
pisinsiirtoinen,
heinäsiirrot

**2761. Hannu Sokka
Turku**

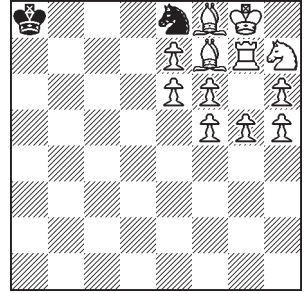
sa#6 3 ratkaisua 3+8

**2762. Taisto Lindstedt
Valkeakoski**

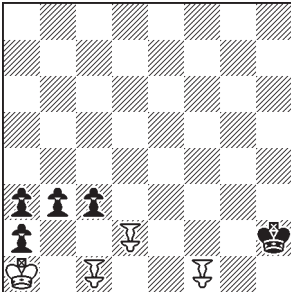
si#7 5+11

**2763. Geoff Foster
Kambah - AUS**

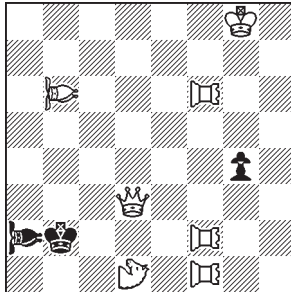
so=12 b) sh5→g6 12+2

**2764. Marko Ylijoki
Tampere**

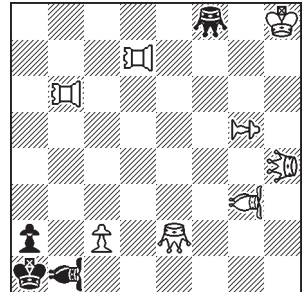
a#3 2.1...
orpoja 4+5

**2765. Jean-Marc Loustau
Puteaux - FRA**

2# 3 ratkaisua 7+3
tornileijonia, lähettileijonia,
ruusuleijona

**2766. Unto Heinonen
Helsinki**

i#8 leo, paoja, vaoja, 8+4
heinäsirkkoja,
tasahyppääjä g5

To our foreign readers:

Selfmates 2754-2757

Selfmate with grasshopper 2758

Maximummer selfmate 2759

*Maximummer selfmate with grasshoppers
2760*

Serieshelpmate 3 sol

Seriesselfmate 2762

*Series-autostalemate (Serien-Eigenpatt)
2763*

Helpmate with orphans 2764

*2# 3 sol with rooklions, bishoplions, roselion
2765*

*Selfmate with leo, paos, vaos, grasshoppers,
equihopper g5 2766.*

Lopputehtävät / Studies

Joose Norri

Meritullinkatu 7 A 13, 00170 Helsinki

Puh/ Tel.: (09) 6222 961

joose_norri@hotmail.com

Kolmella sommitelmallisella lopputehtävällä päästään jatkamaan. Nykyisin sekä julkaistavista että menestyvistä lopputehtävistä valtavaosa laaditaan entisen itäblokin alueella, mukava kuitenkin havaita yhden suomalaistehtävän päässeen albumiin 1998-2000. Vielä mukavampaa on, että se julkaistiin tällä palstalla.

Apumattit / *Helpmates*
Mikael Grönroos
Savenottotie 10 C 8
FI-65280 Vaasa
e-mail:mikael.gronroos@fimnet.fi

Apumattiensipainoksia lienee nyt ennätysmäärä käsillä eli 20 kappaletta. Kiitos siitä aktiivisille laatijoille. Seuraaviinkin numeroihin jäi odottelemaan, joten palsta ei näy olevan kuitumassa. Laittakaapa mielellään ensipainosehdokkaat eri paperille kuin ratkaisut; se helpottaa arkistointia. Mikäli minulle lähetetään muita kuin apumattipalstan ratkaisuja, tulkitsem asian vain tiedoksiantona. Joka palstalle menevät ratkaisut tulee siis lähettää aina asianmukaiseen osoitteeseen. Tämänkertaisia ratkaisuja on hyvä pohtia kalkkunaa tai kinkkua sulatellessa, joten en anna vihjeitä tällä kertaa. Viimeinen 3-siirtoinen edustaa 7. WCCT-teemaa. Hyvää Joulun odotusta lukijoille. *Please note somewhat unusual twinning in 2749: b) vertically mirrored position (Ke1-Kd8).*

APUMATTIENSIPAINOSTENRATKAISUT ST 3/2004

2698. Valtonen a) 1.Rf6 h8D+ 2.Tg8 Dxf6# 1.Re5 h8R 2.Tg7 d8D# b) 1.Rf6 h8D 2.Re8 dxe8D# 1.Re5 d8D 2.Tg8 hxg8D#. Upean yksinkertainen esitys tästä "tulevaisuuden" teemasta (PV).

2699. Dikusarov & Valtonen a) 1.Dd5 Re6 2.Kxe4 Rg5# b) 1.Dxc5 Tb7 2.Kxe4 Te7# c) 1.Dxe7 Rb7 2.Kxe4 Rc5# d) 1.Lxc5 Tb7 2.Kxe4 Tb4# e) 1.Le3 Tc7 2.Kf4 Tf7# f) 1.Lf2 Rf6 2.Df5+ exf5#. Mukavia paljastusmatteja, mutta kokonaisuus jotenkin hajoaa loppua kohti (AH). Joillakin oli ratkaisu- vaikeuksia.

2700. Heinonen 1.Dd7 Df1 2.Ke6 Df6# 1.Ld7 Db1 2.Kc6 Db6# 1.d4 Dd1 2.Kd5 Dxd4# 1.hxg5 Dh8 2.Kd7 Dd8#. Neljä y-kuviomattia (JP). Kaunista (AH).

2701. Kolesnik & Zalokotshki 1.Rc7 Kd7 2.Dd4 Ld6# 1.Rb8 Txf3 2.Rd6 Lf6# 1.Lxe4 Lf6+ 2.Kf4 Le5# 1.Lxf7 Ld6+ 2.Kf6 Le5#. Tiettyä vaikeutta ja yllättävät R-muunnemat (AH).

2702. Jonsson 1.Rf6 exf6+ 2.Kd6 Dg3# 1.Rd6 exd6+ 2.Kf6 Tf1#. 2-siirtoiseksi tosi vaikea (AH).

2703. Kopajev & Grönroos 1.Tc6 Df6 2.exf6 Txf7# 1.Txf8 Dh8 2.Txb8+ axb8R#. Matintekoa D/T-uhrauksen (JP). Yhteneväisyys puuttuu ellei sitä ole ruokahalu (HS).

2704. Medintsev 1.Kf7 Te2 2.fxe2 Lxd5# 1.Kd6 Lg2 2.fxg2 Txf6#. T/L-kiinnitykset ja eri T/L-uhraukset luovat tehtävään hienon sisällön (JP). Hieno oivallus, helppo ratkaista (PV).

2705. Fomitshev & Vladimirov & Grönroos a) 1.-Rxb6 2.Txc2 Rc4 3.Lg1 Txe1# b) 1.-Txb6 2.Lg4 Te6 3.Lf2 Rd2#

2706. Valtonen a) 1.Df6 b7 2.Da1 b8D 3.Lb2 Dg8# b) 1.Da8 b7 2.La1 bxa8L 3.b2 Ld5#. Ihan siisti vähänappulainen tukintajuttu, mutta tietenkin mLh5 ja msg6 hieman häiritsevät (AH).

2707. Jonsson 1.Lf7 Lb1 2.Kb3 La2+ 3.Ka4 Ta8# 1.Tf7 Ta8 2.Kxc4 Ta6 3.Kb5 Ld3#. Ovela grimshaw, vaikkei miniatyyri olekaan (HS). Erittäin kauniit mustan katkot (AH).

2708. Jonsson Tässä oli väärä vaatimus eli kyse on 2½- eikä 3-siirtoisesta, minkä hyvin monet huomasivat. Selvyyden vuoksi kukaan ei saa pisteitä. 1.-Kb5 2.Df3 exd5+ 3.Kxd5 Td2# 1.-Tc2 2.Df4 Tc7 3.Dd6 exd5# 1.-Td2 2.Da7 Txd3 3.Df7 exf5# 1.-h4 2.Df4 exf5+ 3.Kxf5 Lh3#.

2709. Jones a) 1.Kd5 Txe4 2.Lxa6 Lxa6 3.Ld6 Lb7# b) 1.Kc3 Lxd3 2.Txb4 Txb4 3.Dd2 Tb3#. Ei asemää kauniiksi voi sanoa, mutta analogia loistava (HS). Koko sarjan vaikein, vaikkei ehkä kaunein (AH).

2710. Heinonen 1.cxd4 Txd6 2.Ke5 Td8 3.Rd6 Lxd6# 1.hxg4 Lxf6 2.Kxf5 Ld8 3.Rf6 Txf6. Mustan materiaalin käyttö ihailtavan tarkkaa! Ovela idea ja tarkka analogia (HS). Analogisesti vain 2. K-siirrot erilaisia, erinomainen (HK). Loistokas pari, mutta helppo (PV).

2711. Wiehagen & Jonsson 1.Lc6 Lb7+ 2.Kxb7 Re3 3.Ka6 Rd5 4.Lb7 Rc7#. Toinen laatija eli Rolf Wiehagen oli erehdyksessä jäänyt mainitsematta. Joillekin tämä oli ylivoimainen, mutta HS:n mielestä helpoin. Tempo tuotti yllätyksen (HK). Pari kaunista temposiirtoa (AH).

Itsematit, satushakki ja matemaattiset
shakkitehtävät / *Selfmates, Fairies and
Mathematical Chess Problems*

Joose Norri

Meritullinkatu 7 A 13, 00170 Helsinki

Puh / Tel: (09) 6222 961

joose_norri@hotmail.com

Satusetä on herätetty Ruususen unes-
taan asiaankuuluvien suudelmin ja ryhtyy
hän tarjoilemaan helppoja, vaikeita ja jos-
kus, ei tosin vielä nyt, jopa ratkaistavaksi
mahdottomia tehtäviä - mielestään aina
laadukkaita. Neljässä itsematissa on yh-
teensä seitsemän ratkaisua, joista kaksi
viimeistäkään eivät ole kohtuuttomia, sillä
tämäntyypisissä tehtävissä musta kuningas
on aina ajettava jatkuvilla shakeilla
valkean kuninkaan lähistölle.

Tarjonta on muutenkin itsematikasta.
Seuraavan heinäsiirikka siirtyy daamin lin-
joilla ensimmäisen oman tai vieraan nap-
pulan jälkeiseen ruutuun, jolla mahdolli-
sesti oleva vihollisnappula tulee lyödyksi.
Pisinsiirtoisessa mustan on aina tehtävä
geometrisesti pisin siirtonsa mitattuna läh-
töruudun keskipisteestä toloruudun keski-
pisteeseen, esim. a1-f6 on rahtusen pi-
dempi kuin a1-a8. Shakit ovat kuitenkin
normaaleja. Kuningas nähdään alkuase-
mashakissa, ja porilaisrakennelman aset-
telua kuvaavia adjektiivejä kuulisin mielel-
läni.

Sarjasiirtoisessa apumatissa musta
tekee vaatimuksen määrän siirtoja pyrkien
asemaan, jossa valkea voi tehdä ainoal-
laan matin; sarjasiirtoisessa itsematissa
valkea tekee sarjan ja pakottaa viimeisel-
lään mustan tekemään matin. Molemmis-
sa saa shakata vasta sarjan viimeisellä
siirrolla.

Sarjasiirtoisessa omapatissa valkea
tekee kaikki siirrot päätyen asemaan, jos-
sa on patissa; musta ihailee vierestä. Orvot
siirtyvät kuten niitä uhkaavat vastapuolen
nappulat, ja antavat näin saadut voimat
vastaavasti myös eteenpäin vastapuolen
orvoille.

Palsta päättyy kahden vastapromovoi-
dun laadinnan suurmestarin tehtäviin; hui-
pentuuko se niihin myös?! Leijonat tarvit-

sevat siirtymiseen ja lyömiseen pukkinap-
pulan, joka voi olla mitä vain väriä. Ne siir-
tyvät pukin yli aina seuraavaan esteeseen
asti. Normaalit leijonat siirtyvät daamin lin-
joilla, tehtävämme nappulat vain tornin ja
lähetin linjoilla. Ruusu tekee ratsun siirtoja
ympyrän kehällä, esim. c1-e2-f4-e6-c7-a6.
Normaali ruusu voisi kuviossa lyödä
msg4:n e3:n kautta, mutta ei f2:n kautta;
koska kyseessä on ruusuleijona, on asia
päinvastoin. Käyttämällä kolmea ratkaisua
yhden ratkaisun ja kahden houkutusken
sijaan laatija pakottaa ratkaisijan näke-
mään koko sisällön.

Leo, pao ja vao ovat kiinalaisia daamia,
tornia ja lähettiä vastaavia nappuloita, jotka
tarvitsevat pukkinappulan lyömiseen mutta
eivät siirtymiseen (vrt. leijona). Tasahyp-
pääjä siirtyy pukkinappulan yli siten, että
pukki jää lähtö- ja toloruudun geometri-
seen keskipisteeseen. Kuviossa se pää-
see vain g1:een, siirtämällä jotain d6:een
sentyisi mahdollisuus hypätä a7:ään.

ITSEMATTI-JA SATUSHAKKIENSI- PAINOSTEN RATKAISUT 6/2003

2605. Makaronez 1.Lb6! (2.Re7+ Ke5
3.De4+) Te5 2.Dd3+ cxd3 3.c4+; 1.-Td4
(La3) 2.Dd1 — 3.Lxe6+.

2606. Pitkänen 1.De3! g3 2.Lg2 gxh2
3.De8 h1L 4.Tg3 Lxg2 5.e4+ Lxe4 6.Tf3+
Lxf3#; 3.-h1R 4.Tg5+ Kf4 5.Tg4+ Kf5 6.Th4
Rg3#. Om. Antero Harju, kaksi pienkorot-
tusta ja tehtävän vaikeus symbolisoivat,
hän hallitsee pelaamisen ja tehtävien rat-
kaisemisen (laatija). Interesting problem
with promotion (RL). Kiva ratkaista, mutta
Td4-variantissa musta on jo 2. siirrossa
niin jumissa ettei parasta puolustusta tai
toisaalta siirtopakkoa edes ole (OV). Kiitos
Jormalle kauniista omistuksesta! Harvoin
edes yritän monisiirtoisten itsemattien rat-
kaisemista, mutta tätä toki piti tutkia. Monia
hyviä houkutusken, ratkaisu ei kuitenkaan
liian vaikea (AH)!

2607. Garoufalidis 1.d8D Ke7 2.f8D
Kd7 3.Dfc8 Ke7 4.Dcb7 Kf6 5.Re4 Ke6!
6.Dd6 Kf5 7.Dbd5 Kg4 8.Rf2 Kh4 9.Dh1
Rh2 10.Dd8 Kg3 11.Dg2 Kf4 12.Dd2 Ke/f5
13.De4 Kf6 14.Dd8 Kf7 15.Dh7 Ke6 16.Dd5
Kf6 17.Rg4 Rxg4#. Onnekseni sattui ratkai-
sijalle pyhäpäiviä väliin. Melko pian selvisi

loppuasema, joskin yritin aluksi lähettiä h7:ään. Musta ratsu saadaan melko nopeasti e3:een, mutta jatkoja eri ole. Kun huomasi, että kun ratsu pakotetaan h2:een ja siitä syntyy nopea itsematti, niin olin riemuissani. Riemua on varmaan tuntenut laatijakin, joka ainakin minulle on varsin tuntematon nimi (OH).

2608. Spinelli & Mänttä 1.Kb3 Ha8 2.Hb2 Hh1 3.Ka3 Hh8 4.Le6 Ha1 5.Ld7 Ha4 6.Ka2 He8 7.Ka1 Hc6 8.Ha2 He8 9.Lf5+ Kg8 10.Lb1 Hh8#. Mustan heinäsiirran saamisessa a1:een on jopa jotain "mystistä". Periaatteessa valkea voisi järjestää niin, että mH vain veiväilee jossain päin lautaa, kunnes pitää tehdä mattisiirto Hh8. Musta heinäsiirikka ei esimerkiksi lyö yhtään nappulaa eikä toimi kertaakaan pukkinappulana, vaan sen ainoana tehtävänä on tehdä matti. ...Kysymys on pohjimmiltaan mattisiirron oikeasta ajoituksesta. Valkean on luotava rakennelma Ka1+Ha2+Hb2+Lb1 ja pakotettava musta tekemään siirto Hh8 täsmälleen oikealla hetkellä. Ja tämä onnistuu ainoastaan mH:n reitin kulkiessa a1:n kautta (laatija TM). Varsin nopeasti arvasi, että valkean täytyy pitääkseen musta heinäsiirikka aisoissa käyttäen lähettiään d7:ssä (tai g4:ssä). Oli iloinen yllätys, että mustan heinäsiirran tie kulkee a1:n kautta (OH). Pisinairoisissa on luonnollisesti laadittu paljon tehtäviä, joissa joku musta nappula kierteleo nurkkia, enkä tässä esittele esimerkkejä, koska pelin motivaatio on eri ja ratkaiseva (JN).

2609. Heinonen 1.Kg7 Kg2 2.Kg6 Hh5 3.Kf5 He4 4.Kf4 Kf1 5.Kg3 Hf3 6.Kh2 He2 7.Kh1 Hg2# b) 1.Kg7 Hf7 2.Kf6 Ka6 3.Ke6 Hd5 4.Kd7 Hc8 5.Kc7 Hc6 6.Kb8 Hb5 7.Ka8 Hb7#. Kontrolli molempiin kulmiin ei ole aivan helppoa. Lisäksi toistomatit ovat tarkkoja. Hyppyfrekvenssi korkea 11/14 (laatija) !!! (HK) Aikani yrittelin a-muodossa mattia h8:aan, mutta kun ei onnistunut, niin siirryin b-muotoon. Siinä kuningas on ilmiselvästi liian kaukana, jotta matti h8:aan olisi kuviteltavissa. Siis tehdään matti a8:aan ja sitten selväsi nopeasti a-muotokin (OH).

2610. Heinonen 1.-Hxe5 (Dd8) 2.De7 Hf8 3.Ke6 Hf5 4.Lxe5 (He8) Kd5# b) 1.-He7 2.Dxd6 (Hd8) Hxf6 (sf7) 3.Tf8 Kxd6 (Dd8) 4.Kc6 Hxc6 (Ke8)#. Fairy mate in the middle of the board and double fairy mate on the

king's own square (composer). Loppuvuodesta (2003 -JN) pohdittiin Helsingissä mattikuvia kuningaskirkessä. Ja todettiin, että satunappuloin saadaan matti e8:aan vaikka sen ympärysrudut eivät olekaan tukittuja (OH).

2611. Grudzinski a) 1.Ke2 He3 2.Kd2 Kg5 3.Kxc3 Hf6 4.Kb2 c3# b) 1.Kb1 Hh5 2.Kb2 Kg6 3.Kxc3 Hf7 4.Kb3 c4#.

2612. Bartel (Tasahyppääjä=E) 1.0-0-0 a1E 2.a8D Ec7 3.c4+ bxc3oh#. Valladaotask (composer). Nämä Erichin "viidessä minuutissa kuvioista" -tehtävät antavat tiettyä jatkuvuutta palstalle. Nyt ei edes viisi minuuttia täytynyt, mutta silti on aina ilahduttavaa nähdä, mitä teemasta on ammentavissa (OH).

2613. Ylijoki 1.-LTxd7 2.TLc3 LTd1 3.TLc5 Ke7 4.Kd5 LTf3#; 1.-TLxg7 2.LTd2 TLd4 3.Ke5 Kg6 4.LTf4 TLe3#. Mallimatit + suoran/viiston rivin toisto (laatija). Selkeästi paras Markon kolmesta tämänkertaisesta tehtävästä. Jos shakkipelin kulkua selostettaisiin esim.: "Valkea avasi pelin sotilaan kaksoisaskelleella kuninkaan edestä ja musta vastasi perääntymällä kuninkaansa takaa sotilaalla kaksi askelta taaksepäin...", niin tuntuu, että selostuksessa jokin ontuu. Juuri näin mustan satunappulat liikkuvat, mikä on oikein myös Popeyn mukaan. Olisiko metsästäjien liikkeiden kuvausten suomennoksessa hiomista (OH)? Aivan totta, metsästäjät toimivat eri tavoin mustalla ja valkealla, mikä helposti voitaisiin korjata, koska ne ovat toistensa peilikuvia. Vakiintunut käytäntö on hassu, mutta sillä ei ole käytännön merkitystä - paitsi yhdistettäessä ne joihinkin satuehtoihin, ainakin madrasia tulee mieleen (JN).

2614. Ylijoki (Kameleontti=CH) 1.-Hc2 2.Che4T Hf5 3.CHf4D Hf3 4.CHf5 Che4T#; 1.-Hd5 2.Kf4 Hc2 3.CHf5T Hg6 4.Hg3 Che4T#. En näe madrasia kuin alkuasemassa (OH).

2615. Kekely 1.De8+! d5 2.Tc5+ bxc5 (Ta1) 3.Lc1+ Txb7 (sb2) 4.f5+ e5 5.Rf3+ Txc7 (sc2) 6.c3+ Txb7 (Lf1) #. Olenkohan ymmärtänyt tehtävän oikein (OH) ja kirjoittaa: 1.Dh4+ d5 2.Lc3+ Ke4 3.Rf3+ Rxf3 (Rb1) 4.f5+ Kf4 5.Le1+ e5 6.fxe6+ (se7) Kg~#. Korrekti sivuratkaisu, ja yksimääräinen, huom. Le1! suojaa Dh4:n (JN).

2616. Ylijoki 1.-15. Yxb1 Yxc2 Yc3 Kc2

Kd3 Kd4 Yc4 Yxd5 Ye5 Ke4 Kf5 Kf6 Ye6 Yf7 Yg7#. 5-kertainen ympärikiertäminen (laatija). Sulevin kaarroksin; g-sotilaat hyvä houkutin (OV). Sotilaan suojaama ystävä ei nähtävästi voi korottaa: 15.Yxe8D#?! (OH)

RATKAISUPISTEET		ST 3/2004: 2693-2711					
	#	+=	a#	i#, satu	3/04	2004	YHT
Ratkaisija	13	-	40	-	53	151	
Antero Harju	10		34		44	132	4583
Arto Heimonen	13		34		47	141	328
Unto Heinonen			36		36	110	3619
Teemu Helineva			18		18	43	190
Erkki Helminen	10		20		30	79	1621
Yrjö Hiltunen			34		34	107	3893
Hannu Kettunen	13		36		49	145	5435
Romuald Lazowski			36		36	134	1049
Petteri Paronen	13		33		49	104	444
Jorma Pitkänen	9		18		27	73	852
Hannu Sokka			36		36	132	2784
Pentti Vähämäki	4		29		33	104	3793

Lisäksi Arto Heimoselle 18 pistettä ST 6/03:n mattitehtävistä lisätty yhteispisteisiin. Satu-tehtävien 6/2003 pisteet seuraavassa numerossa.

ST:n ratkaisijoille

ST-lehden ensipainosten ratkaisijat saavat jokaisesta 500 pisteen ylityksestä pienekön tehtäväopuksen.

Ota yhteys kirjastonhoitaja Neal Turneriin, osoite vieressä.

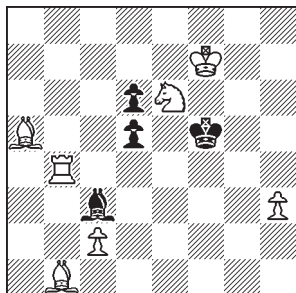
Dear Solvers!

Each time a solver reaches 500 pts, he is entitled to a chess problem booklet, usually published by ST.

Please, contact our librarian: Neal Turner, Vanha Hämeenkyliäntie 26 A, 00390 Helsinki, nealturnerfinland@hotmail.com

Vielä Nabokovista

Vladimir Nabokov The Problemist 1972

Kiitos Kauko Virtasen maanmainion kirjan *Musta ratsupyörä*, voi taannoista Nabokov-artikkeliani (ST 2/2000, s.38-45) kartuttaa yhdellä tehtävällä.

Huomattokoon myös, että Kaukon kirjasta löytyy paljon muutakin sellaista mielenkiintoista tietoa Nabokovista, jota taasen artikkelissani ei ole. Tässä kuitenkin se tehtävä ja ratkaisu:

1.Td4! sp. 1.-L~ 2.c4+ Ke5 3.Txd5# 1.-Lxd4 2.c3+ Ke5 3.cxd4# 1.-Ke5 2.Lxc3 Kf5 3.Tf4# Mm. mustan lähetin jatkettua puolustusta. Myös sivumuunnelmassa 1.-Ke5 patteri puhuu.

Marko Ylijoki

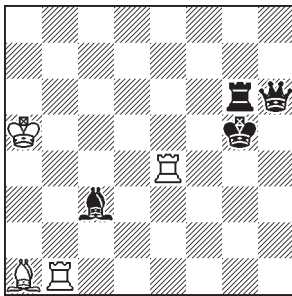
Syyspäivät Pirkanmaalla

ST:n perinteikkäät syyspäivät pidettiin 30.-31.10. Julkujärven leirikeskuksesta Ylöjärvellä. Paikka oli useimmille osallistuneille viime vuodelta tuttu ja oikeastaan vain kerta lämmittimen sauna herätti edelleen pienoisia kummastelua. Ruoka oli maittavaa ja seura erinomaista. Kiitos kaikille osallistuneille ja järjestelyistä vastanneille!

Osanottajia päivät keräsivät tällä kerralla 16. Edustettuina olivat kaikki alaostot Lahtea lukuunottamatta. Ohjelmassa oli totuttuun tapaan mm. pikaratkaisemista ja -laadintaa, mielenkiintoisia esitelmiä sekä kiihkeitä keskusteluja päivänpolttavista aiheista. Useimmat ehättivät myös nukkumaan jokusen tunnin.

Pikaratkaisukilpailun järjestäminen oli ties monennenkoko kerran Neal Turnerin vastuulla. Kohteena oli 12 tehtävää ja ratkaisuaikaa kolme tuntia. SM-pikaratkaisukilpailusta poiketen syys- ja kevätpäivien kitoiksissa on mukana ollut myös joitakin tavanomaista eksoottisempia ratkaisuvia. Tässä esimerkkinä sarjasiirtoinen apumatti, jossa on satuehtona madrasi.

Hans Peter Rehm 2. kum. feenschach 1987

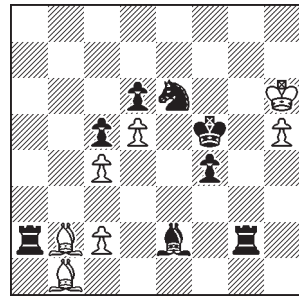

Toinen hankaluuksia aiheuttanut pulmallinen purtava löytyy tämän lehden Paha pähkinä -palstalta.

Ratkaisukilpailun tulokset: 1. Paavilainen 59 / 60 2. Valtonen 51 3. Hurme 49,5 4. Perkonjoja 48 5. Tanner 45 6. Karhunen 41,5 jne.

Laadintakilpailu teemoitettiin jo päivien alkajaisiksi. Valittu teema kuului: "Nappula ei voi siirtyä ruutuun X, koska siinä on oma nappula. Vastustaja lyö tämän nappulan, jonka jälkeen ruutuun X voi siirtyä." 12 osallistuneen tehtävän joukosta alunperin voitajaksi selvisi Marko Ylijoen kaksisiirtoinen apumatti, joka kuitenkin myöhemmin paljastui edellytyksi. Näin ollen voitajana voidaan pitää Harri Hurmeen tehtävää, josta alla myöhemmin parannettu versio:

Harri Hurme v. 1. p. Syyspäivät TT 2004

- a) 1.Lxh5 Kxh5 2.Txc2 Lxc2#
b) 1.Lxc4 dxe6 2.Lxe6 c4#

Esitelmäpuolella äänessä olivat mm. Harri Hurme, Teppo Mänttä ja Henry Tanner. Harri esitteli kreikkalaista tehtävätaitetta, Teppo lähestyvän 50-vuotispäivänsä kunniaksi omaa tehtävätuotantoaan ja Henry puolestaan uusia laadinnan suurmestareita. Lisäksi katsottiin Jorma Paavilaisen kuvaama tunnin mittainen videosiitys Halkidikin kongressista. Samalla tuli tyhjennettyä Harrin voittama viskipalkintokin. Nähtiinpä yön pikkutunteina sellainenkin innovaatio, että viinipullo avattiin ovenkahvalla!

Rehmin tehtävän ratkaisu kuuluu: 1.Tb6 2.De6 3.Db3 4.Tb4 5.Db2 6.Ld4 7.Tb6 8.Tg6 9.Lf6 10.Dh2 11.Dh6 Tb5#. Mustan lähetin on tultava juuri f6:een eikä esimerkiksi g7:ään, koska muuten kävisi 12.Tb6!.

Valikoituja apumatteja

Palataanpa vielä kerran kreikkalaisiin tunnelmiin. Ennen tämän vuorosta kongressia internetissä julistettiin laadintakilpailu vähintään kaksivaiheisille kolme- tai moni- siirtoisille apumateille, joissa tapahtuu yhden tai useamman valkean upseerin aktiivinen uhraus. Tuomio piti alunperin julkistaa kongressin aikana, mutta osallistuvien tehtävien määrä (67) yllätti järjestäjät niin perinpohjaisesti, että tuomio valmistui vasta marraskuun alussa. Parempi tietysti näin kuin ei milloinkaan.

Kilpailun taso oli tuomareiden mukaan erittäin kova, ja se osaltaan selittää sen, että yli puolet osallistuneista tehtävistä on sijoitettu. Toisaalta siinä on kyllä selvää hyvittelyn makua. Jos olisi halunnut, että kilpailu tosiaan jälkikäteenkin muistetaan kovatasoisena, olisi maininnalle sijoitetut tehtävät voineet jättää kokonaan pois. No tämä nyt ei kuitenkaan ole tuomion ainoa kummallisuus. Mutta oli miten oli, niin kolmesta parhaasta tehtävästä ei näyttävyyttä puutu!

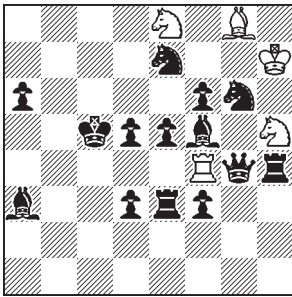
Semenenkon tehtävässä **A** on kaudis zilahi, jossa vT ja vR vuorollaan uhrautuvat ja tekevät matin. Lisäksi valkean lähettin kauniit uhraukset d5:ssä ja e6:ssa. Kaikki valkouraukset siis tapahtuvat tyhjiin ruutu-

hin, mikä on omiaan nostamaan tehtävän arvoa. Ei sovi myöskään sivuuttaa sitä seikkaa, että mallimatiit tehdään samalta ruudulta. 1.d4 Ld5 2.Kxd5 Te4 3.Kxe4 Rxf6# 1.Ld7 Rd6 2.Kxd6 Le6 3.Kxe6 Txf6#.

Kakkospalkinto meni ainakin minulle täysin tuntemattomalle I. M. Reedes-Smithille, jonka 3½-siirtoisessa tehtävässä **B** on kaksi nerokasta tempouhrausta ja kameleonttitoistomatit kahden eri ruudulla tapahtuvan D-korotuksen jälkeen. Tuomarit valittelevat, että toinen mateista ei ole mallimatti, ja se eittämättä hiukan kismittää. Muutenkin L-uhraus näyttävyydessään jättää R-uhrausta vähän varjoonsa. 1.- Lh7! 2.Txh7 a7 3.Kd3 a8D 4.Kc3 Da3# 1.- Rd4! 2.Tb7+ axb7 3.exd4 bxc8D 4.Kf3 Dxb3#.

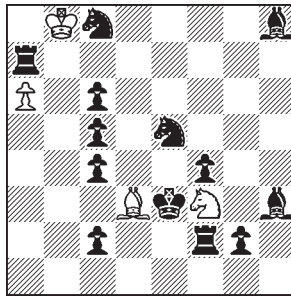
Marjan Kovacevicin tehtävässä **C** strategiset elementit painottuvat selvästi vähemmän, mutta kolme L-uhrausta diagonaalilla a2-g8 ja niitä seuraavat D/T/R-korotukset ovat näyttävää katsottavaa. a) 1.d2 Lc4 2.Kxc4 g8D+ 3.Kd3 Db3# b) 1.a4 Lb3 2.axb3 g8T 3.Kc4 Tc8# c) 1.Le3 Ld5 2.Kxd5 g8R 3.Ke4 Rf6#. Huomattakoon, että kaikissa näissä tehtävissä on laudalla vain temaattinen valkea materiaali. Yhtään sivusta seuraavaa valkeaa moukkaa ei ole kukaan laatijoista tarvinnut!

A) Aleksander & Valeri Semenenko
1. p. Halkidiki Internet T
2004

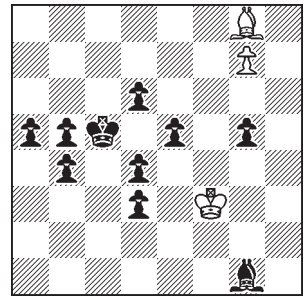
a#3 2.1.1.1.1.1 5+14

B) I. M. Reedes-Smith
2. p. Halkidiki Internet T
2004

a#3½ 2.1... 4+13

C) Marjan Kovacevic
3. p. Halkidiki Internet T
2004

a#3 b) vKe4 c) vKg4 3+10

Johtopelin ratkaisu (sivu 186)

Valkean on syötettävä sotilaansa kuudennella rivillä mustan sotilaille. Syntyy neljä paria ristiinlyöntejä. Missä järjestyksessä sotilaat syötetään?

1.b4 Rh6 2.b5 Rf5 3.b6 axb6 (lyönnin jälkeen mustalla pitää olla vähintään kaksi vapaata siirtoa. Myös tornilla h8 saadaan kaksi vapaata siirtoa. Valkean täytyy kuitenkin päästä nopeasti liikkeelle a-sotilaalla.) 4.g4 Ta4 5.g5 Tb4 6.g6 hxg6 7.a4 Th5 8.a5 Tg5 9.a6 bxa6 (Musta saa kolmen siirron sarjan, joista viimeistä käytetään mahdollistamaan f-sotilaan läpivienti. Ensin on vapautettava ruutu ratsulle f5.) 10.h4 Lb7 11.h5 Dc8 12.h6 gxh6 13.f4 Rg7 14.f5 Kd8 15.f6 exf6 (Vapautetaan f8 ratsulle b8.) 16.c4 Ld6 17.c5 Lf4 18.c6 dxc6 (Vapautetaan kuningasalle b8.) 19.d4 Rd7 20.d5 Rf8 21.d6 cxd6 (Mustalla on kolmen siirron sarja, joten valkean on saatava temposiirto.) 22.e3! Kc7 23.e4 Kb8 24.e5 Ka8 25.e6 gxe6.

Temposiirron käyttö ratkaisussa on luontevaa, koska se hyödyntää valkean koko jäljelle jäävän materiaalin.

Lehtilaukset vuodelle 2005

Muistakaa tilata ensi vuodeksi tehtävälehdet Kauko Virtaselta, tilaukset hänelle vuoden 2004 loppuun mennessä! Yhteystiedot 2. kansisivulla.

Seuraavan ST-lehden sisältöä

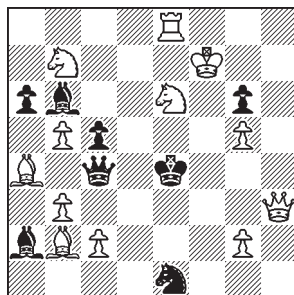
ST 1/2005 sisältöä ovat vakiopalstojen lisäksi ainakin:

- itsemattituomio ST 2000-2001
- itsemattituomio ST 2002-2003
- katsauksia 7. WCCT-kilpailun tuomioihin

Harras toiveemme on myös päästä kertomaan myönteisiä tietoja Suomi-Sveitsi -maaottelusta...

Omistustehtävä

Harri Hurme
Omistus Hannu Harkola 60 vuotta

3#

12+8

- 1.bxa6!** (2.Lc6+ Dd5 3.Rd6#)
1.-Kd5 2.Rc7+, 1.-Df1+ 2.Rf4+, 1.-Dc3 2.Rd4+;
1.-Dxa4 (Db5) 2.Sexc5++, 1.-Dd5 2.Dh4+, 1.-Dxe6+ 2.Txe6+, 1.-Dd4 2.Sxd4+

7. WCCT-kilpailun kolmisiirtoisteemaa: musta päästää 1. siirrossaan valkean nappulan, joka uhrautuu 2. siirrossa.

John Nunn 50 JT

Ratkaisemisen hallitsevan maailmanmestarin, englantilaisen pelishakin ja ratkaisemisen suurmestari John Nunnin 50-vuotiskilpailu on lopputehtäville, ei teemavaatimusta. Tehtävät 30.10.2005 mennessä luottamusmiehelle:

Brian Stephenson
9, Roydfield Drive,
Waterthorpe,
Sheffield S20 7ND
United Kingdom

Kolme ensimmäistä palkintoa ovat 3, 2 ja 1 vuoden tilaus yhdestä brittilehdestä (*British Chess Magazine*, *The Problemist* tai *EG*) voittajan valinnan mukaan.

Summary

The cover problem is one of the few non-orthodox cover problems in *ST* during the past six years. The composer, Teppo Mänttä, turned 50 in the end of October. Teppo is internationally known for checking the correctness of FIDE-Album problems and for economising published problems. As a composer he has lately turned more and more to the fairy field. A selection of his problems and a description of his activity is on pp. 182-184.

The *ST* h#3 2002-2003 award by Michal Dragoun is on pp. 168-173. As Michal notes, Christopher Jones dominates the award, congratulations to him! In the next *ST* we will publish the selfmate awards of 2000-2001 and 2002-2003, and perhaps also other awards.

On pp. 174-177 Pauli Perkonjoja discusses the study section award of the recent WCCT. Pauli writes that he would not have been surprised to see the studies by Harri Hurme and Kralin & Pervakov in higher places. Regarding the judging process, Pauli proposes that every country participating in a section could rank the section's entries. Awards, which arrive too late, would automatically be disqualified. The possible lack of expertise would decrease in importance with time.

Eero Bonsdorff passed away in the beginning of September at the age of 82. Together with Olavi Riihimaa and Karl Fabel Bonsdorff wrote the authoritative work on mathematical chess problems, *Schach und Zahl*. An obituary by Hannu Harkola is on p. 178.

The reconstruction column edited by Harri Hurme is on pp. 179-181. In the previous column the problem to be reconstructed was a 2# by Ilmari Mäkihovi, which can be found in the FIDE-Album 1945-55. The new task to reconstructed should be easier, please turn to p. 180-181 and test your skill!

Neal Turner provides us once again with a Hard Nut to Crack on p. 181. In a recent Finnish solving competition this 2# proved to be extremely difficult.

The annual meeting of our society takes

place in 2005 on February 26, (announcement on p. 185). The Finnish Solving Championship of 2005 will be in WCSC format: Two days, both with three sections with three problems in each section. The competition will take place in Helsinki, February 26-27, and is open for everybody. Registration ensures that you can participate, please inform Jorma Paavilainen at the latest on February 23 on your participation.

Our new GM, Unto Heinonen, introduces himself on p. 186 with three problems from his long composing career. On the next page there is the announcement for submission to the FIDE-Album 2001-2003, along with a list of errors found in the Album 1995-1997 by Ilkka Blom.

Every now and then we publish Finnish problems, which have been successful in international competitions. Kari Valtonen has compiled altogether 23 successful studies by our composers on pp. 188-194. The originals section covers the following ten pages 195-204.

The traditional autumn meeting of Finnish problemists is reported on p. 205. The program included solving, composing and discussions on topical issues. On the next page Marko Ylijoki presents the top problems of the recent PCCC h#-competition.

This *ST* issue is the first one that is prepared as a joint effort by Hannu Harkola, Jorma Paavilainen and Marko Ylijoki. We hope to lessen the workload on the editor in chief and are very happy that Hannu and Marko have agreed to help.

The next *ST* is due to appear in January 2005. Happy New Year to our readers!

Seuraava lehti

ilmestynee tammi-helmikuussa 2005. Hyvää vuodenvaihdetta!